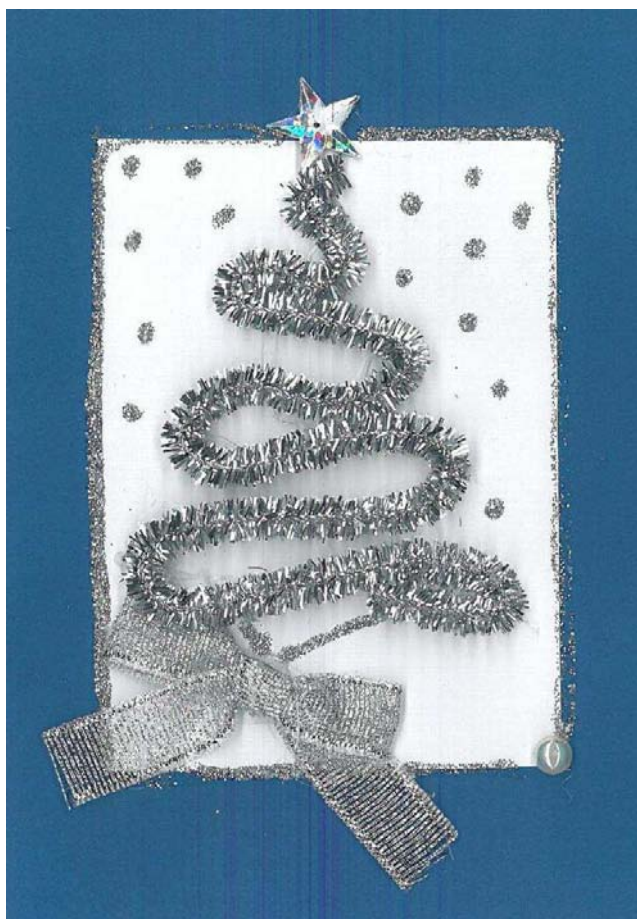

WIEŚC GMINNA

Z CHMIELNIKA

PISMO SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
BŁĘDOWA TYCZYŃSKA * BORÓWKI * CHMIELNIK * WOLA RAFAŁOWSKA * ZABRATÓWKA
Grudzień 2018 Nr 4/2018

Aby Święta Bożego Narodzenia
Były Bliskością i Spokojem,
A Nowy Rok – Dobrym Czasem.
K.I.Gatczyński

Z okazji nadchodzących **Świąt Bożego Narodzenia**
i **Nowego Roku 2019** składamy Państwu
najserdeczniejsze życzenia
wszelkiej pomyślności, wytrwałości i radości
ze spotkań w gronie najbliższych.

Niech ten Wigilijny Wieczór
upłynie we wzajemnej życzliwości
a Nowy Rok 2019
będzie rokiem nowych planów i spełnionych marzeń.

Przewodniczący Rady Gminy
G. Drązek
Grażyna Małgorzata Drązek

Wójt
K. Grad
Krzysztof Grad

W NUMERZE

URZĄD GMINY INFORMUJE _____ 2

- Sesje Rady Gminy Chmielnik _____ 2
 Inwestycje i remonty gminne w 2018r. ___ 3
 Kanalizacja – to nie śmietnik !!! _____ 6

OŚWIATA I KULTURA _____ 8

- Święto Niepodległości 1918 – 2018 _____ 8
 Do hymnu! _____ 9
 Jak to jest z tym uzależnieniem? _____ 9
 Projekt konkursowy „Mali Polacy -
 niepodlegli, przedsiębiorczy” _____ 10
 Sto lat temu odzyskaliśmy
 niepodległość! Kochamy Cię Polsko !!! 11

- Działania Przedszkola z okazji rocznicy
 odzyskania Niepodległości _____ 12
 Uroczystości w SP w Woli Rafałowskiej 13
 Planetobus _____ 14
 Przygotowania do świąt w SP w
 Zabratówce _____ 14
 W bibliotece nie musi być cicho. _____ 15
 DKK rosną w siłę _____ 15
 Młodzi dla Niepodległej _____ 16
 Przemoc wobec osób starszych _____ 17
 Miś, najukochańsza zabawka jest z nami
 już 116 lat _____ 18

GOPS CHMIELNIK _____ 19

- Zmiana wysokości świadczeń
 rodzinnych. _____ 19

- Zespół interdyscyplinarny _____ 19
 Karta Dużej Rodziny _____ 20

STOWARZYSZENIE _____ 20

- To już 10 lat działalności
 Stowarzyszenia Promocji i Rozwoju Wsi
 Wola Rafałowska „Nasza Wola” _____ 20

OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA _____ 24

- Ewakuacja Domu Pomocy Społecznej w
 Chmielniku - ćwiczenia _____ 24

Urząd Gminy informuje

SESJE RADY GMINY CHMIELNIK

Na pierwszej sesji Rady Gminy Chmielnik VIII kadencji w dniu 23 listopada 2018 r. podjęto następujące uchwały:

SESJA I

1. UCHWAŁA NR I/1/2018 z dnia 23 listopada 2018 r. w sprawie wyboru Przewodniczącego Rady Gminy Chmielnik.
2. UCHWAŁA NR I/2/2018 z dnia 23 listopada 2018 r. w sprawie wyboru Wiceprzewodniczących Rady Gminy Chmielnik.
3. UCHWAŁA NR I/3/2018 z dnia 23 listopada 2018 r. w sprawie powołania składu osobowego Komisji rewizyjnej Rady Gminy Chmielnik.
4. UCHWAŁA NR I/4/2018 z dnia 23 listopada 2018 r. w sprawie powołania składu osobowego Komisji skarg, wniosków i petycji Rady Gminy Chmielnik.
5. UCHWAŁA NR I/5/2018 z dnia 23 listopada 2018 r. w sprawie powołania składu osobowego Komisji mandatowo-regulaminowej Rady Gminy Chmielnik.
6. UCHWAŁA NR I/6/2018 z dnia 23 listopada 2018 r. w sprawie ustalenia wynagrodzenia Wójta Gminy Chmielnik.
7. UCHWAŁA NR I/7/2018 z dnia 23 listopada 2018 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości pobieranego na terenie Gminy Chmielnik oraz sposobu poboru podatku od nieruchomości, podatku rolnego i leśnego a także wynagrodzenia za inkaso na rok podatkowy.
8. UCHWAŁA NR I/8/2018 z dnia 23 listopada 2018 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XLV/285/2018 z dnia 25 października 2018 r. w sprawie zmian budżetu i zmian w budżecie Gminy na 2018 rok.
9. UCHWAŁA NR I/9/2018 z dnia 23 listopada 2018 r. w sprawie zmian budżetu i zmian w budżecie Gminy na 2018 rok.
10. UCHWAŁA NR I/10/2018 z dnia 23 listopada 2018 r. w sprawie przyjęcia do realizacji Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego.
11. UCHWAŁA NR I/11/2018 z dnia 23 listopada 2018 r. w sprawie wyboru delegatów na Zebranie Delegatów Stowarzyszenia Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego.
12. UCHWAŁA NR I/12/2018 z dnia 23 listopada 2018 r. w sprawie wyboru przedstawiciela Gminy Chmielnik do Zgromadzenia Związku Gmin „Podkarpacka Komunikacja Samochodowa”.

Treść wszystkich uchwał Rady Gminy dostępna jest w BIP Gminy Chmielnik pod adresem www.bip.chmielnik.pl w dziale prawo lokalne – uchwały.

Adam Tereskiewicz

INWESTYCJE I REMONTY GMINNE W 2018R.

Zbliża się koniec roku 2018, który był okresem wytyczonych prac inwestycyjnych prowadzonych przez Gminę Chmielnik. W tym miejscu pragniemy podziękować za zaangażowanie wykonawców robót podczas prowadzonych prac, mające na celu terminową i fachową realizację zadań oraz mieszkańcom za zrozumienie podczas prowadzonych inwestycji liniowych.

Żeby zobrazować zakres zrealizowanych inwestycji w bieżącym roku, pragniemy w skrócie przypomnieć Państwu jakie inwestycje prowadzone były w naszej Gminie, które udało nam się wspólnie wykonać.

Inwestycje wodociągowe

Wykonano trzy zadania mające na celu porządkowanie gospodarki wodnej na terenie Gminy Chmielnik.

Pierwszym z nich była realizacja zadania pn. „Budowa przyłącza wodociągowego, sterująco-monitorującego i energii elektrycznej ze studni S-6 do SUW w Chmielniku wraz z ogrodzeniem terenu studni i robotami towarzyszącymi”. Wykonawcą robót był Zakład Usług Instalacyjnych „SANRES” Tadeusz Płonka, 35-310 Rzeszów, ul. Al. T. Rejtana 10A. Łączna wartość zrealizowanych robót wynosiła **125 000 zł**. Realizacja zadania pozwoliła na włączenie do układu SUW kolejnej studni głębinowej co zapewniła ciągłość dostaw wody do odbiorców. Rozbudowa ujęcia o kolejną studnię konieczna była po włączeniu do eksploatacji odcinka wodociągu zrealizowanego w 2017 r. Chmielnik – Pańskie.

Drugim bardzo wyczekiwany przez mieszkańców zadaniem jakie udało nam się zrealizować w bieżącym roku było zadanie pn. „Budowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami do budynków, zbiorników naziemnych wody pitnej, zestawu hydroforowego w zabudowie kontenerowej wraz z wewnętrznymi instalacjami i studni pomiarowej w miejscowości Chmielnik – Wielkopolska”. Wykonawcą całości robót było Przedsiębiorstwo Produkcyjno Usługowo Handlowe „KILBUD” Barbara Bieniasz, 37-127 Krzemienica 333. Łączna wartość zrealizowanych robót wynosiła **1 378 516 zł**. W ramach zadania zostało wykonane łącznie 6 km sieci i 2,1 km przyłączy co umożliwiło podłączenie 100 nowych odbiorców wody. Dodatkowo zostały wybudowane 2 zbiorniki retencyjne o poj. 87m³ każdy i zestaw hydroforowy, który zapewni stałe ciśnienie wody u odbiorców. Realizacja inwestycji pozwoliła na rozwiązanie ciągłego problemu braku wody przydatnej do spożycia przez mieszkańców osiedla Wielkopolska oraz wpłynęła na rozwój nowej zabudowy mieszkaniowej.

Również Przedsiębiorstwo „KILBUD” było wykonawcą trzeciego zadania w porządkowaniu gospodarki wodnej tj. „Budowy sieci wodociągowej wraz z przyłączami do budynków, zbiorników naziemnych wody pitnej, zestawu hydroforowego w zabudowie kontenerowej wraz z wewnętrznymi instalacjami w miejscowości Chmielnik – Zaganiańka”. Łączna wartość robót wynosiła **1 974 608 zł**. Zadanie udało się zakończyć w planowanym terminie, co umożliwi mieszkańcom już w okresie zbliżających się świąt korzystanie z wody dostarczanej nową siecią. W ramach zadania zostało wykonane łącznie 8 km sieci wodociągowej, 2,1 km przyłączy, które dostarczą wodę do 87 nowych odbiorców. Dodatkowym elementem zrealizo-

wanym w ramach zadania są dwa zbiorniki retencyjne o poj. 75 m³ każdy i kontenerowa stacja hydroforowa. Wszystkie budynki zainteresowanych mieszkańców korzystaniem z wybudowanego wodociągu zostały w ramach wspólnej inwestycji włączone do sieci i mieszkańcy mogą już korzystać z dostarczanej wody.

Realizacja budowy sieci wodociągowej w miejscowości Chmielnik – Wielkopolska i Chmielnik – Bucznik sfinansowana była w części z pożyczki WFOŚiGW w Rzeszowie.

Inwestycje kubaturowe i inne

Największą inwestycją kubaturową jaką udało nam się zrealizować w tym roku jest zadanie pn. „Przebudowa budynku Domu Ludowego w Chmielniku w ramach projektu – Zachowanie dziedzictwa kulturowego oraz wsparcie instytucji kultury na terenie ROF- Gmina Chmielnik”.

Inwestycja została rozpoczęta w grudniu ubiegłego roku a zakończona we wrześniu 2018 r. Wykonawcą całości robót była Spółdzielnia Rzemieślnicza „BUDOWLANI”, 35-006 Rzeszów, ul. Śniadeckich 5. Łączna wartość zrealizowanych robót wynosiła **2 838 587 zł**. Dzięki fachowej organizacji i zaangażowaniu kadry technicznej wykonawcy udało się zrealizować trudne do wykonania zadanie, którego znaczna część to remont istniejącego o skomplikowanych rozwiązaniach konstrukcyjnych budynku skrywającego bardzo często nieprzewidziane i zawile rozwiązania materiałowe i konstrukcyjne. W ramach zadania został wyremontowany cały budynek oraz elementy konstrukcyjne tj. cały strop nad I piętrem, konstrukcja i pokrycie dachowe, wzmocniony strop nad parterem, przebudowany układ pomieszczeń w budynku, dobudowana nowa klatka schodowa zewnętrzna z podnośnikiem dla osób niepełnosprawnych. Cały budynek został docieplony łącznie ze stropem i została wykonana nowa elewacja, wykonano nowe instalacje co., wod.-kan, elektryczną i wentylację mechaniczną. Uzupełnieniem całości było wykonanie utwardzenia terenu kostką brukową na części którego powstało 5 miejsc parkingowych tak często poszukiwanych przez mieszkańców załatwiających sprawy urzędowe. W budynku zostały wydzielone pracownie tematyczne, które są pod opieką Gminnej Biblioteki Publicznej oraz duża sala widowiskowa z nowym nagłośnieniem. Mamy nadzieje, że powstały obiekt będzie w pełni wykorzystany przez naszych mieszkańców i gości.

Kolejna inwestycja to „Budowa parkingu przy drodze powiatowej nr 1000R relacji Kielnarowa – Chmielnik – Zabratówka w ramach projektu – Rozwój gospodarki niskoemisyjnej oraz poprawa mobilności mieszkańców poprzez usprawnienie zrównoważonego transportu publicznego na terenie ROF”. Wykonawcą całości robót była również Spółdzielnia Rzemieślnicza „BUDOWLANI”. Łączna wartość zrealizowanych robót wynosiła **468 628 zł**. Realizacja inwestycji mimo, że była prowadzona w miesiącach letnich często przysparzała problemów wykonawcy, nawet deszcz trwający kilka dni znacząco utrudniały prowadzenie robót na przedmiotowym terenie. Jednak doświadczenie wykonawcy i jego zaangażowanie pozwoliło na zakończenie całości robót w ustalonym terminie i zakresie bez ponoszenia przez zamawiającego dodatkowych kosztów. Wykonanie zadania pozwoliło na rozwią-

zanie ciągłego problemu braku miejsc parkingowych przy UG Chmielnik. Lokalizacja parkingu w bliskiej odległości od UG, Ośrodka Zdrowia i Szkoły pozwoli użytkownikom na dogodne zaparkowanie swoich pojazdów i załatwienie niezbędnych spraw. W ramach zadania został przebudowany gazociąg kolidujący z przedmiotową inwestycją, wykonano kanalizację deszczową i odwodnienie terenu, utwardzono teren kostką brukową, co umożliwiło wydzielenie 35 miejsc parkingowych dla samochodów osobowych i 60 szt. miejsc parkingowych dla rowerów. Zachęcamy do korzystania z nowego parkingu podczas załatwiania spraw urzędowych czy wizyty u lekarza.

W sąsiedztwie wybudowanego parkingu obok boiska sportowego jako uzupełnienie placu zabaw powstał kolejny obiekt zarówno dla młodszych jak i starszych użytkowników. Obiektem tym jest zestaw urządzeń do ćwiczeń, który został zamontowany w ramach zadania pn. „Budowa Otwartej Strefy Aktywności w miejscowości Chmielnik”. W ramach zadania wykonawca, którym była Spółdzielnia Rzemieślnicza „BUDOWLANI” zamontowała 7 kpl urządzeń plenerowych do ćwiczeń. Łączny koszt wykonania zadania wynosi **55 363 zł**. Zachęcamy wszystkich chętnych do aktywnego wyczynu i skorzystania z nowego obiektu.

Ostatnia inwestycja jaką udało nam się zrealizować w bieżącym roku związana z obiektami kubaturowymi to zadanie pn. „Wykonanie instalacji fotowoltaicznych dla obiektów Gminy Chmielnik w ramach projektu – Zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych na terenie ROF”. Jest to pierwszy większy krok Gminy Chmielnik w kierunku obniżania kosztów eksploatacyjnych obiektów, które zużywają znaczne ilości energii elektrycznej. Powstałe instalacje zlokalizowane są na terenie SUW Chmielnik, Oczyszczalni ścieków i DL w Chmielniku. Wykonawca zadania firma „OPTIM BIOJUM Sp. z o.o., 30-404 Kraków, ul. Cegielniana 4a/15 w ramach umowy wykonał trzy instalacje o łącznej mocy 65 kWp. Łączna wartość zrealizowanych dostaw i robót wynosi **392 985 zł**. Biorąc pod uwagę moc urządzeń i moc zamontowanych instalacji fotowoltaicznych czekamy tylko na słoneczne dni aby płacić mniejsze rachunki za zużytą energię na tych obiektach.

Gospodarka ściekowa

Ważnym elementem w planowaniu Gminy Chmielnik jest problem gospodarki ściekowej. Istniejąca oczyszczalnia ścieków planowana była do rozbudowy i modernizacji od ponad 3 lat. Niestety brak funduszy na pokrycie kosztów realizacji planowanych robót był przyczyną ciągłego przesuwania terminu planowanej inwestycji. Obciążenie hydrauliczne oczyszczalni i pilna potrzeba wykonania niezbędnych prac eksploatacyjno - modernizacyjnych przysparzała zarówno Gminie jak też mieszkańcom licznych problemów i uciążliwości. Nasze próby pozyskania dofinansowanie przyniosły oczekiwany skutek, w tym roku, który zaowocował przyznaniem dofinansowania na przedmiotowe zadanie. W czerwcu rozpoczęto realizację zadania pn. „Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Chmielniku”. Zadanie inwestycyjne współfinansowane jest ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Osi Priorytetowej nr IV Ochrona środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na

lata 2014-2020 w ramach zadania pn. „Porządkowanie gospodarki ściekowej na terenie Gmin ROF”. Wykonawcą robót jest Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe „BROMAST” Bronisława Stiller, 63-041 Chocicza, ul. Słowackiego 11. Zakładany termin zakończenia robót ustalony został na koniec bieżącego roku. Niestety z przyczyn niezależnych od wykonawcy i zamawiającego musi zostać wydłużony o miesiąc, aby zgodnie ze sztuką budowlaną wykonawca mógł zakończyć całość robót i dokonać rozruchu technologicznego zamontowanych urządzeń. Łączna wartość przewidzianych umową do wykonania robót wynosi **3 402 315 zł**. Realizacja zadania pozwoli na zmodernizowanie układu technologicznego procesu oczyszczania ścieków poprzez wymianę zużytych urządzeń na nowej generacji, wykonanie nowego układu mechanicznego oczyszczania wstępnego poprzez zamontowanie sitopiskownika i kontenerowego punktu zlewnego ścieków dowożonych, usunięcie osadu ze stawów napowietrzanych, wykonanie nowego systemu napowietrzania wraz z wymianą zużytych dmuchaw, umocnienie grobli stawów doczyszczających poprzez zamontowanie pasa o szerokości 1,5m płyt JOMB na całej długości grobli od strefy wodnej, co zapobiegnie osuwaniu skarp w dalszych latach eksploatacji. Jednocześnie realizacja całego zamierzenia inwestycyjnego pozwoli na zwiększenie możliwości przyjęcia do oczyszczenia ilości ścieków z 850m³/dobę do 1000 m³/dobę. Mimo okresu przedsięwzięcia prace wykończeniowe trwają z pełnym zaangażowaniem wykonawcy, a Gmina oczekuje na zakończenie robót i przekazanie obiektu gotowego w pełni do eksploatacji na dalsze długie lata zgodnie z zapewnieniem wykonawcy w ustalonym terminie.

Na tym etapie chcemy podsumować zbiorczo wydatki, jakie Gmina Chmielnik poniosła na przedmiotowe inwestycje, a które łącznie wynoszą ponad 10 mln złotych.

Inwestycje drogowe

Rok bieżący był również okresem intensywnych robót drogowych mających na celu podniesienie parametrów technicznych dróg na terenie Gminy Chmielnik, a tym samym komfortu korzystania przez mieszkańców z ulepszonych nawierzchni. Realizacja inwestycji drogowych podzielona była na dwie grupy. Pierwszą stanowią drogi realizowane w ramach dofinansowanych ze środków budżetu województwa stanowiących dochód z tytułu wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej w roku 2018 tzw. „drogi poscaleniowe”.

Pierwszym zadaniem wykonanym w ramach tych środków jest „Przebudowa drogi gminnej w km 0+000 - 0+600 na dz. nr ewid. 137 w miejscowości Borówki”. Wykonawcą robót był Zakład Produkcyjno-Handlowo-Usługowy „JAR” s.c., 36-020 Tyczyn, Kielnarowa 20. Łączna wartość zrealizowanych robót wynosiła **215 026 zł**. w tym dofinansowanie 160 000 zł. W ramach przebudowy wykonano wzmocnienie podbudowy drogi na całym odcinku oraz nawierzchnie asfaltową na odcinku 500 mb. Uzupełnieniem zakresu było wykonanie utwardzonych poboczy, wykonanie mijanek, wymiana przepustu, oczyszczenie rowu z namułu.

Drugim zadaniem wykonanym w ramach środków na drogi poscaleniowe była „Przebudowa drogi gminnej w km 0+000 – 0+280 na dz. nr ewid. 280 w miejscowości Zabratówka”. Wykonawcą robót był również Zakład Pro-

dukcyjno-Handlowo-Usługowy „JAR” s.c. Łączna wartość zrealizowanych robót wynosiła **96 845 zł.** w tym dofinansowanie 80 000 zł. W ramach przebudowy wykonano wzmocnienie podbudowy drogi na całym odcinku wraz z nawierzchnią asfaltową na całym odcinku drogi. Dodatkowo w ramach przebudowy wykonano utwardzone pobocza, wykonano mijanki i wymieniono przepust.

Drugi etap przebudowy dróg gminnych w 2018r. stanowiły zadania współfinansowane w ramach dotacji Wojewody Podkarpackiego na usuwanie skutków intensywnych opadów deszczu w 2016 r. W ramach tych środków przebudowano 5 odcinków dróg na terenie Błędowy Tyczyńskiej i Zabratówki.

Pierwszym zadaniem jakie udało się nam zrealizować była „Przebudowa drogi gminnej na dz. nr ewid. 2047 Błędowa Tyczyńska – Skalnica w km 0+000 – 0+490”. Wykonawcą robót był Zakład Produkcyjno-Handlowo-Usługowy „JAR” s.c. Łączna wartość zrealizowanych robót wynosiła **291 845 zł.** W ramach zadania wykonano wzmocnienie konstrukcji drogi wraz z poszerzeniem pasa drogi, wykonano nawierzchnię asfaltową na całym odcinku, utwardzono pobocza, wykonano mijanki, przebudowano przepust i odmulono odcinkowo rowy.

Drugie zadanie zrealizowane w ramach przedmiotowych środków to „Przebudowa drogi gminnej na dz. nr ewid. 2009 Błędowa Tyczyńska – Góra w km 0+000 – 0+400”. Wykonawcą robót był Zakład Produkcyjno-Handlowo-Usługowy „JAR” s.c. Łączna wartość zrealizowanych robót wynosiła **185 761 zł.** Zadanie obejmowało wykonanie nowej podbudowy z tłucznia, wykonanie nawierzchni asfaltowej oraz utwardzenie poboczy, wykonanie mijanek i odcinkowe odmulenie rowów.

Kolejne zadanie realizowane było przez Firmę Handlowo-Usługową „KRIKER” Kazimierz Mazur, 36-030 Błazowa, Futoma 200. Firma ta wykonała „Przebudowę drogi gminnej na dz. nr ewid. 1483 Zabratówka – Markówki w km 0+000 – 0+455”. Wartość zrealizowanych

robót wynosiła **250 048 zł.** W ramach zadania została wykonana podbudowa z tłucznia wraz z nawierzchnią asfaltową na łącznej długości 455 mb drogi. W ramach umowy zostały również wykonane mijanki asfaltowe, zlikwidowane przełomy na drodze oraz utwardzone pobocza.

Ostatnie dwa zadania realizowane były przez Przedsiębiorstwo Drogowo-Mostowe S.A., 39-200 Dębica, ul. Drogowców 1. Pierwsze zadanie dotyczyło „Przebudowy ciągu dróg gminnych na dz. nr ewid. 391 w km 0+000 – 0+180, na dz. nr ewid. 400 w km 0+000 – 0+465 i na dz. nr ewid. 416 w km 0+000 – 0+595 w miejscowości Zabratówka”. Wartość wykonanych robót wynosiła **562 767 zł.** W ramach zadania wykonano podbudowę i nawierzchnię asfaltową na odcinku 1240 mb. W ramach umowy wykonano również oczyszczenie rowów z namułu wraz z umocnieniem korytkami ściekowymi na odcinku 780 mb, wykonano mijanki asfaltowe, utwardzono pobocza.

Drugim zadaniem realizowanym przez przedsiębiorstwo z Dębicy była „Przebudowa drogi gminnej na dz. nr ewid. 632 Błędowa Tyczyńska Krzywa – Cmentarz w km 0+000 – 1+020 w miejscowości Błędowa Tyczyńska”. Wartość wykonanych robót wynosiła **515 178 zł.** W ramach zadania wykonano podbudowę i nawierzchnię asfaltową na odcinku 1020 mb. Wykonano również oczyszczenie rowów z namułu wraz z umocnieniem korytkami ściekowymi na odcinku 249mb, wykonano mijanki asfaltowe, utwardzono pobocza oraz wymieniono uszkodzone przepusty. Dodatkowo odrębnym zleceniem firma wykonała na pozostałym odcinku drogi na długości 300 mb warstwę ścierną asfaltu grubości 3-4 cm, która zabezpieczy przedmiotowy odcinek drogi przed zniszczeniem. Wartość robót remontowych wynosiła **25 288 zł.**

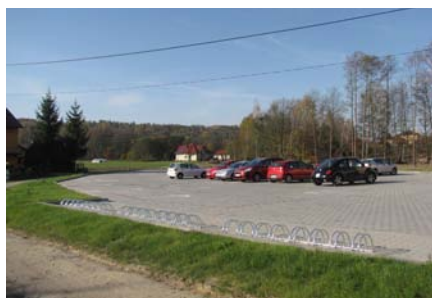
Podsumowując rok 2018 – łączne nakłady na inwestycje w zakresie przebudowy dróg gminnych wyniosły ponad 2,1 mln złotych.

Andrzej Ostrowski

A na koniec celem zobrazowania wykonanych inwestycji kilka zdjęć.

Przebudowany DL w Chmielniku

Parking przy drodze powiatowej nr 1000R relacji Kielnarowa – Chmielnik – Zabratówka

Zbiorniki retencyjne i hydrofornia Chmielnik - Wielkopolska

Otwarta Strefa Aktywności

Hydrofornia od wewnątrz Chmielnik – Zaganianka

Zbiorniki retencyjne i hydrofornia Chmielnik – Zaganianka

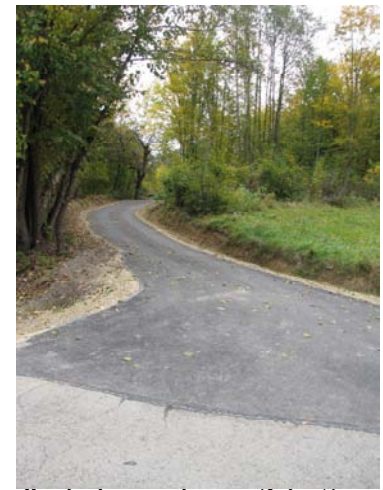
Rozbudowa Oczyszczalnia ścieków

Instalacja fotowoltaiczna 40kWp na oczyszczalni ścieków

Przebudowana droga w Borówkach

Przebudowana droga w Zabratówce

KANALIZACJA – TO NIE ŚMIETNIK !!!

Niewłaściwe korzystanie z kanalizacji prowadzi do poważnych problemów eksploatacyjnych w sieciach, przepompowniach i oczyszczalniach ścieków. Usuwanie awarii spowodowanych takim postępowaniem zwiększa koszty użytkowania, a tym samym cenę metra sześciennego ścieków.

Kwestię odpadów, których nie należy wrzucać do kanalizacji, reguluje art. 9 Ustawy z 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków. Wyraźnie określają to także zapisy umowy o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków, którą podpisują odbiorcy.

Czego nie wrzucamy do kanalizacji?

- odpadów stałych, które mogą powodować zmniejszenie przepustowości przewodów kanalizacyjnych,

a w szczególności żwiru, piasku, popiołu, szkła, wytluszczyn, drożdży, szczeciny, ścinków skór, tekstyliów, włókien, nawet jeżeli znajdują się one w stanie rozdrobnionym,

- odpadów płynnych niemieszających się z wodą, a w szczególności sztucznych żywic, lakierów, mas bitumicznych, smół i ich emulsji, mieszanin cementowych,
- substancji palnych i wybuchowych, których o punkcie zapłonu poniżej 85°C, a w szczególności benzyn, nafty, oleju opałowego, karbidu, trójnitrotoluenu,
- substancji żrących i toksycznych, a w szczególności mocnych kwasów i zasad, formaliny, siarczków, cyjanków oraz roztworów amoniaku, siarkowodoru i cyjanowodoru,
- odpadów i ścieków z hodowli zwierząt, a w szczególności gnojówki, gnojowicy, obornika, ścieków z kiszzonek, ścieków zawierających chorobotwórcze drobnoustroje pochodzące z obiektów, w których są leczeni chorzy na choroby zakaźne, stacji krwiodawstwa, zakładów leczniczych dla zwierząt, w których zwierzęta są leczone stacjonarnie na choroby zakaźne oraz laboratoriów prowadzących badania z materiałem zakaźnym pochodzącym od zwierząt.

Najczęstszymi awariami spowodowanymi przez niewłaściwe korzystanie z sanitariatów są zatory sieci kanalizacyjnej. Ich konsekwencją stanowi zalewanie ulic i mieszkań cofającymi się ściekami, co powoduje duże straty materialne, uciążliwości dla mieszkańców, a także szkody środowiskowe.

Niewłaściwe korzystanie z kanalizacji spędza sen z powiek także eksploatatorom oczyszczalni. Przyczynia się m.in. do zapychania rurociągów, przenośników oraz awarii pomp, głównie w obiektach mechanicznego oczyszczania ścieków oraz w części osadowej oczyszczalni. – Usunięcie zatoru wymaga co najmniej godzinnej pracy dwóch ludzi oraz powoduje niedotrzymanie harmonogramu zrzutu osadów. W ekstremalnym przypadku czyszczenie pomp osadowych wykonywano do 12 razy na dobę, a czas postoju był dłuższy niż pracy pompy.

Polska sieć kanalizacyjna jest przystosowana do przyjmowania jedynie **nieczystości sanitarnych i papieru toaletowego**. Natomiast trafia do niej prawie wszystko, co

się do odpływu zmieści – kapsle, puszki po napojach, patyczki do uszu, środki higieny osobistej, przeterminowane lekarstwa, niedopałki papierosów, środki chemiczne, zużyte baterie, a nawet części garderoby oraz owoce sezonowe, czyli wszystko co świadomie lub przez roztargnienie mieszkańcy wyrzucają do kanalizacji zamiast do pojemników na odpady.

Bardzo dużo szkód w oczyszczalniach wyrządzają małe, z pozoru nieszkodliwe **patyczki higieniczne**. Prowadzą do częstych awarii i wymuszają zatrzymywanie pracy urządzeń i ich czyszczenie, a to generuje dodatkowe koszty dla oczyszczalni. Patyczki w znacznej części przechodzą pomiędzy prętami krat, a następnie po oddzieleniu w piaskownikach i osadnikach wstępnych wraz z flotatem trafiają do komór fermentacyjnych. Tam powodują istotne trudności eksploatacyjne w ciągu przeróbki osadu. Najbardziej dokuczliwym problemem są powodowane przez nie zakłócenia w procesie odwadniania. Elementy te zatykają kanały odcieku i ostatecznie blokują pracę wirówek odwadniających.

Duży problem dla funkcjonowania oczyszczalni stanowią również dopływające wraz ze ściekami **substancje chemiczne**. Trudne do wyeliminowania oleje, smary, rozpuszczalniki czy farby powodują poważne zaburzenia jej pracy. Zdarza się, że zauważamy dopływające szkodliwe związki, np. ścieki w różnych kolorach, czasem z zawartością tłustych odpadów oblepiających kraty, przenośniki i płuczki. Pojawiają się też ścieki zawierające składniki ropopochodne. Takie zagrożenia eksploatacyjni są w stanie zauważyć i odpowiednio szybko zareagować, ale często nie można stwierdzić, co przyplęta i generuje problemy eksploatacyjne.

Jedną z najbardziej uciążliwych, a zarazem najczęściej trafiającą do ścieków substancją jest **tłuszcz**. Jego złoży powodują zapychanie się kanalizacji, ale także szkody dla środowiska. Tłuszcze nie są całkowicie usuwane podczas oczyszczania ścieków, a to skutkuje zmniejszeniem ilości tlenu w zbiorniku, do którego odprowadzany jest oczyszczony ściek. Najwięcej tłuszczów trafia do kanalizacji w punktach gastronomicznych, choć przepisy prawa wymagają stosowania separatorów tłuszczu. Obowiązku takiego nie ma jednak w gospodarstwach domowych, dlatego sami musimy pamiętać, by nie wylewać do zlewu lub toalety olejów, smarów itp.

Do kanalizacji trafiają także substancje, które nie powodują zatorów czy awarii kanalizacyjnych, ale mogą być niebezpieczne dla ludzi i środowiska naturalnego. Są to np. **farmaceutyki**, które pojawiły się w ściekach wraz z rozwojem przemysłu farmaceutycznego oraz wzrostem konsumpcji leków. Głównym źródłem zwiększającej się ilości leków w środowiskach wodnych są gospodarstwa domowe oraz szpitale. Do systemu kanalizacyjnego trafiają bezpośrednio lub z moczem i kałem chorych. Zanieczyszczenie farmaceutykami powodują także jednostki diagnostyczne, zakłady farmaceutyczne i farmy zwierząt hodowlanych, gdzie profilaktycznie antybiotyki podawane są w paszy. Farmaceutyki jako bioaktywne substancje mogą stanowić wielopokoleniowe zagrożenie dla organizmów wodnych, a w dalszej kolejności dla człowieka, korzystającego ze

źródeł wody pitnej zawierających śladowe ilości farmaceutyków. Niestety, niewiele z nich (hormony, antybiotyki) zostało do tej pory scharakteryzowanych pod kątem możliwych skutków ich obecności. Wyniki analiz sugerują, że stężenie farmaceutyków w środowisku nie stanowi zagrożenia dla zdrowia człowieka. Znaczna ich część, wędrująca siecią kanalizacyjną, ulega bowiem biodegradacji podczas tlenowego i beztlenowego oczyszczania w konwencjonalnych oczyszczalniach ścieków. Z drugiej strony szwedzcy badacze (Mistra Pharm) alarmują, że ok. 40% farmaceutyków wraz ze ściekami oczyszczanymi kierowane jest w formie niezmięnionej do wód powierzchniowych.

Narastający ogólnoswiatowy problem stanowi też zanieczyszczenie środowiska przez **odpady z tworzyw sztucznych**. Najnowsze badania prowadzone przez Komisję Europejską i Komisję EUREAU wskazują na pojawienie się w ekosystemach morskich małych cząstek plastiku o średnicy mniejszej niż 1 mm, nazwanych potocznie mikroplastikami. Ich źródłem są tworzywa sztuczne i syntetyczne ubrania prane w pralkach domowych. Nagromadzenie mikroplastików w środowiskach morskich może stwarzać zagrożenie dla bezpieczeństwa i zdrowia ludzi. Istnieje prawdopodobieństwo, że zawierają one potencjalnie szkodliwe składniki, które mogą trafić do łańcucha pokarmowego.

W Polsce z roku na rok rośnie liczba użytkowników przydomowych oczyszczalni ścieków, które również wymagają odpowiedniej eksploatacji. Nieprawidłowe użytkowanie tych urządzeń często powoduje poważne trudności, a nawet zahamowanie procesu oczyszczania ścieków. W jego następstwie oczyszczalnie przestają spełniać swoje funkcje, a nieoczyszczone ścieki trafiają bezpośrednio do cieków wodnych lub do gruntu. Znajdująca się w nich biomasa, odpowiedzialna za oczyszczanie ścieków, jest wrażliwa na dopływ różnych substancji. Należy dbać o jej trwałość i żywotność, a więc nie można wlewać do instalacji kanalizacyjnej farb i lakierów, rozpuszczalników, środków dezynfekujących, lekarstw, a także tłuszczu i olejów spożywczych. Substancje te w dużych ilościach i stężeniach wpływają na niszczenie biomasy. Innym poważnym błędem popełnianym przez użytkowników jest wrzucanie do toalet przedmiotów, które prowadzą do zatykania zarówno rur kanalizacyjnych, jak i elementów samej oczyszczalni.

Aby uniknąć tego typu błędów eksploatacyjnych, użytkownicy przydomowych oczyszczalni przed ich uruchomieniem powinni zostać przeszkoleni przez firmę instalacyjną w zakresie funkcjonowania urządzenia.

Użytkownicy kanalizacji często nie zdają sobie sprawy z problemów, jakie powodują śmieci wyrzucane do kanału, jak trudny i skomplikowany proces oczyszczania przechodzi woda z kanalizacji, aby mogła trafić do rzek, a w końcu także do naszych kranów. Poprzez ten artykuł chcę uzmysłwić ludziom, że niewłaściwe korzystanie z kanalizacji może poważnie zaburzyć eksploatację systemów ściekowych. W konsekwencji wzrosną koszty, a tym samym ceny usług świadczonych w zakresie za odprowadzenia i oczyszczania ścieków.

Piotr Misiewicz

Oświata i kultura

ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI 1918 – 2018

Znaczące jubileusze mają to do siebie, że budzą duże emocje, jednoczą wiele osób w przygotowaniach do ich obchodów i pozwalają przeżyć wspólnie coś wyjątkowego co się długo pamięta.

W Gminie Chmielnik przygotowania do tego wielkiego dnia trwały przez cały rok. W szkołach odbywały się uroczyste akademie, ogłaszano konkursy, powstawały wystawy. Instytucje i organizacje pozarządowe realizowały inicjatywy i projekty mające podkreślać doniosłość tego jubileuszu dla Polski, młodzież przygotowywała koncerty. Odbył się również pierwszy w naszej gminie Bal Niepodległościowy. I w końcu nadszedł ten wyczekiwany, doniosły dzień. Poczty sztandarowe, mieszkańcy gminy i zaproszeni goście zebrali się przed odrestaurowanym pomnikiem Najświętszego Serca Jezusowego w Chmielniku, który upamiętnia bohaterstwo żołnierzy I wojny światowej i wojny z bolszewikami. Kustosz i proboszcz chmielnickiego Sanktuarium ks. Mariusz Cymbała dokonał poświęcenia pomnika, a przedstawiciele władz samorządowych: Wójt Gminy Chmielnik Krzysztof Grad i Sekretarz Gminy Magdalena Wdowik-Reczek oraz Przewodnicząca Rady Gminy Małgorzata Drażek złożyli kwiaty. Następnie zebrani udali się do Sanktuarium Matki Bożej Łaskawej gdzie odprawiona została uroczysta Msza Św., podczas której homilię wygłosił ksiądz kustosz. Po uroczystej Eucharystii wszyscy zgromadzeni udali się pieszo w korowodzie prowadzonym przez poczty sztandarowe, w kierunku budynku Centrum Promocji Dziedzictwa Kulturowego. Tutaj dokonano odsłonięcia i poświęcenia obelisku upa-

miętniającego obchody 100. rocznicy odzyskania niepodległości oraz złożono kwiaty.

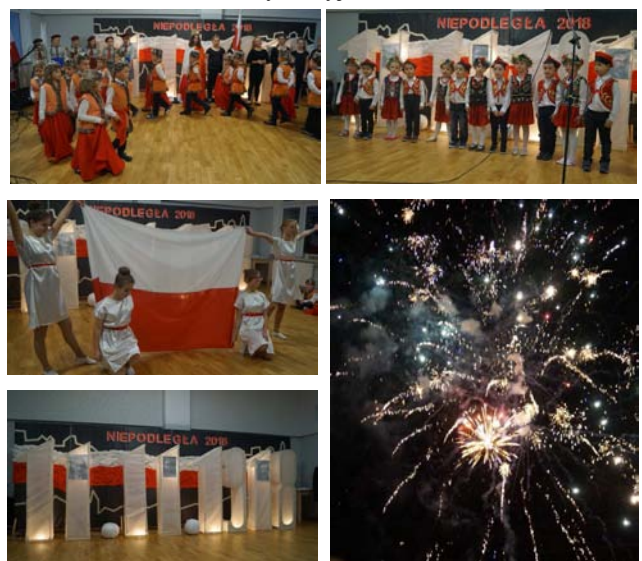
Dalsza część obchodów jubileuszu odbywała się w sali widowiskowej CPDK. Rozpoczęła je uroczyste wspólne odśpiewanie czterech zwrotek Mazurka Dąbrowskiego. Następnie słowo do zebranych skierował Wójt Gminy Chmielnik i Przewodnicząca Rady Gminy. Po tym punkcie programu dzieci i młodzież ze Szkoły Podstawowej im. M.M Kolbego w Chmielniku, dostarczyli zgromadzonym wrzuseń prezentując za pomocą pantominy drogę Polski do niepodległości. Mogliśmy także wysłuchać piosenek patriotycznych i wierszy w ich wykonaniu. Grupy przedszkolne zaprezentowały dwa tańce narodowe: poloneza i krakowiaka oraz zaśpiewały. Artystycznie w „Tańcu z flagą” zaprezentowały się również uczennice ze Szkoły Podstawowej im kard. S. Wyszyńskiego w Woli Rafałowskiej. Kolejnym punktem w programie było wręczenie nagród laureatom w konkursie „Od Serca dla Niepodległej”, którego dokonała Przewodnicząca Rady Gminy.

Podczas tak ważnego wydarzenia nie mogło zabraknąć wspólnego śpiewania pieśni patriotycznych, które przez lata były dla naszych rodaków nośnikiem polskości. Ten punkt programu przygotowała Szkoła Podstawowa im. Orłat Lwowskich z Zabratówki.

Na zakończenie wszyscy zebrani mogli skosztować pysznej grochówki przygotowanej w warunkach kuchni polowej przez radnego Adama Ziobro i zaprzyjaźnionych kucharzy panów: Krzysztofa i Piotra.

Kulminacją wieczoru był pokaz fajerwerków.

Gminne obchody Święta Niepodległości zainaugurowali radni Gminy Chmielnik w 2016 roku. Jednakże celebrowanie 100. rocznicy przyczyniła się do tego, że liczba osób zaangażowanych w uczynienie tego dnia niezwykle urosła i dzięki temu to było wyjątkowe świętowanie.

Irena Szczepiek
Gminna Biblioteka Publiczna w Chmielniku

„Muzyka budzi w sercu pragnienie dobrych czynów”
(Pitagoras)

DO HYMNU!

Pod takim tytułem brzmiał Ogólnopolski Konkurs dla Szkół Podstawowych organizowany przez Narodowe Centrum Kultury z okazji 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości w ramach Wieloletniego Programu Rządowego NIEPODLEGŁA na lata 2017-2021, w który uczniowie ze Szkoły Podstawowej im. S. Kard. Wyszyńskiego w Woli Rafałowskiej licznie wzięli udział.

Ale od początku.....

Cały kończący się rok dla nas Polaków zarówno tych dorosłych jak i tych znacznie młodszych był wyjątkowy. To ogromna lekcja – nie 45 min. – ale znacznie dłuższa „rozciągnięta” w czasie – lekcja patriotyzmu, którą nasza społeczność szkolna uczciła najpiękniej jak mogła – biorąc udział w Ogólnopolskim Konkursie „Do hymnu”

Po zgłoszeniu placówki do NCK oraz zakwalifikowaniu się do ww. konkursu tj. 31.05.2018 r. rozpoczęliśmy przygotowania do tego wielkiego wydarzenia.

Spośród 300 Szkół w Polsce biorących udział w konkursie byliśmy 32. szkołą podstawową na Podkarpaciu i jedyną w gminie Chmielnik, która zmierzyła się z trudnym, wymagającym niezwykle dojrzałości, a zarazem wrażliwości, delikatności repertuarem jakim niewątpliwie są pieśni hymniczne.

Zadaniem Konkursowym było wykonanie a'capella, 1- głosowo 4 zwrotek Mazurka Dąbrowskiego oraz dwóch wybranych pieśni „narzuconych” przez organizatora – przynajmniej przez 50% uczniów Szkoły – podczas przesłuchania przed 2-osobową komisją składającą się z wybitnych aktywnych muzyków cenionych nie tylko w Polsce ale także w świecie.

Do chóru wybranych zostało 67 uczniów z klas II-VIII, a nasz repertuar to obowiązkowy hymn – Mazurek Dąbrowskiego oraz Rota i Gaude Mater Polonia.

Próby rozpoczęły się jeszcze w czerwcu, raz spotkaliśmy się na wakacjach. Najintensywniejsza jednak praca

rozpoczęła się wraz z nowym rokiem szkolnym 2018/2019, kiedy spotykaliśmy się nawet kilka razy w tygodniu. Każdy z Nas podchodził do tego wydarzenia z powagą oddając całe swoje serce. Przygotowaliśmy także okolicznościowe butony, dodatki do stroju oraz piękną dekorację,

Nasz wielki dzień nastał 11.10.2018, a gdy wybiła godz. 10.30 nasze serduszka zaczęły bić mocniej – nie tylko za sprawą ogromnych emocji ale przede wszystkim wiedzieliśmy, że nasza mała szkoła w małej wsi bierze udział w pięknej inicjatywie, by każdy Polak wiedział, jak ważna jest nasza niepodległość, nasza Ojczyzna. A w hołdzie dla wszystkich, którzy polegli oddając własne życie, przelewając krew - zabrzmiały najpiękniejsze utwory.

Nasze jury prof. dr hab. Grzegorz Oliwa oraz dr Katarzyna Sobas po wysłuchaniu naszych interpretacji tych pięknych utworów nie kryli wzruszenia i zadowolenia. Zostaliśmy pochwaleni za wyraz, estetykę i emocjonalne wykonanie pieśni. Prof. Oliwa przyznał, iż bardzo mało chórów podejmuje się tak trudnego utworu jakim jest Gaude Mater Polonia – za co otrzymaliśmy gromkie brawa.

Szkoła – na ręce Pani Dyrektor – otrzymała Dyplom z podpisami naszych gości, a każdy z uczestników otrzymał mniejszy, imienny pamiątkowy dyplom.

Mimo iż nasza Szkoła nie stanęła na podium, jesteśmy bardzo dumni, że mogliśmy uczestniczyć w tej lekcji patriotyzmu. Mimo zwątpień, które czasem nas „dopadały”, odbierały siłę – daliśmy radę! Wykonaliśmy najpiękniej jak potrafiliśmy trudną muzykę – nie tylko ciała – ale przede wszystkim duszy i z tego jesteśmy dumni. Jesteśmy bogatsi o nowe doświadczenia, poznaliśmy emocje, które nie towarzyszą nam na co dzień.

Korzystając z okazji, pragnę jeszcze raz podziękować za pomoc pani Dyrektor, wszystkim nauczycielom, a także pracownikom szkoły i wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się, aby ten dzień 11.10.2018 był najpiękniejszym dniem sławiącym pieśnią Polskę, który na pewno zapadnie w naszej pamięci na długie lata,

A Wam moi kochani uczniowie – chórzyscy – z serca gratuluję i jednocześnie dziękuję za wytrwałość, oddanie cząstki swego serca dla naszej Ojczyzny,

Jestem z WAS bardzo dumna!!!

Katarzyna Ostrowska-Bukała

JAK TO JEST Z TYM UZALEŻNIENIEM?

Nierzadko słyszymy w mediach narzekania ludzi mojego pokolenia, czylisięćciolatek, że młodzież tylko siedzi z nosem w telefonie, komputerze, że zanikają więzy międzyludzkie. Statystyki alarmują. Sama, obserwując młodzież w szkole, widzę to zjawisko i próbuję walczyć z „komórkowcami”, co przypomina raczej walkę z wiatrakami.

Ale żeby rzetelnie odpowiedzieć na pytanie zawarte w tytule, postanowiłam sięgnąć do źródła, czyli spytać

„sprawców” całego zamieszania – nastolatków. Oto wypowiedź jednej z nich.

Pokolenie Z w sieci

Często słyszę z ust ludzi dorosłych stwierdzenie, że moje pokolenie zaniedbuje kontakty międzyludzkie i pasje z powodu komórek i Internetu, w którym jest nieskończoność zagrożeń i całe zło tego świata. Mimo że stwierdzenie nie jest pozbawione sensu, chcę sprostować i wyjaśnić, jak wygląda to z mojego (trzynastolatki) punktu widzenia.

Po pierwsze jest to, moim zdaniem, niesprawiedliwe generalizowanie. Owszem, znaczna część nastolatków, których znam, wybiera pisanie wiadomości zamiast rozmowy, ale nie są to wszyscy. Poza tym, w dużej mierze telefon służy im do komunikowania się. Statystyki pokazują, że Internet jest dla młodzieży, przede wszystkim, środkiem do komunikacji ze znajomymi ze szkoły (90,6%) i spoza niej (85,4%). Najczęstsze usługi, z których codziennie korzystają, to serwisy społecznościowe (78,1%) i komunikatory (68,7%). Na tej podstawie mogę powiedzieć, że moje pokolenie zdecydowanie troszczy się o kontakty międzyludzkie, tylko że w innym wymiarze.

Po drugie, nie wolno zapominać, że przez Internet również można rozwijać swoje pasje. Według statystyk, 41,8% badanych codziennie rozszerza swoje zainteresowania przez Internet. Jednak tu znajduje się mały haczyk: ponad 20% uczniów w ogóle nie zwraca uwagi na źródła informacji, ani na jej wiarygodność. Dotyczy to również materiałów, z których np. przygotowują się do sprawdzianów (tak, do tego Internet wykorzystuje 45,7% badanych!). Wracając do pasji: w sieci są dostępne różnego rodzaju e-kursy, artykuły, poradniki, filmy instruktażowe itp., które pomagają w udoskonalaniu swojego hobby. Dzięki temu, nie wychodząc z domu, można, np. nauczyć się hiszpańskiego, nabyć umiejętność szydełkowania, itp.

Kolejnym argumentem, który tu przytoczę, jest fakt, że często słyszy się o szkodliwości Internetu, telefonów i gier komputerowych (nie zaprzeczę, jak wszystko, ma to swoje złe strony, których naprawdę wiele można się doszukać), ale bardzo rzadko ktokolwiek mówi o zagrożeniach związanych z ...teledziwizją. Przecież w emitowanych tam programach jest ogrom przemocy, wulgarnych, niesmacznych i niestosownych scen czy zwyczajnych głupot. Ktoś może powiedzieć: „W Internecie też”. Tak, ale jest jedna różnica – w sieci sami decydujemy o tym, co oglądamy (co jest zarówno dobre, jak i złe - można wybrać dobro, a można „przejsć na ciemną stronę”, ale tak samo jest w życiu). W telewizji widzimy to, co chcą nam pokazać producenci, a rzadko który serial opiera się na wartościach, rzadko które programy informacyjne mówią o dobrych sprawach, zamiast skupiać się na tych przytłaczających... Poza tym o zagrożeniach płynących z Internetu najczęściej mówi się w programach telewizyjnych, dziwnym trafem omijając skrzętnie temat szkodliwości telewizji - przecież istnieje i to, i to! Nie sądzę, aby był to przypadek.

Podsumowując: Internet, jak wszystko, ma swoje dobre i złe strony i tylko od nas zależy, do czego go wykorzystamy.

Jadwiga Strzelec, 13 lat

No to „szach – mat” dorośli.

Małgorzata Tereszkiwicz, SP 2 Chmielnik

PROJEKT KONKURSOWY „MALI POLACY - NIEPODLEGLI, PRZEDSIĘBIORCZY”

Z wielką dumą przyjęliśmy informację, że projekt konkursowy zgłoszony przez Szkołę Podstawową im. Stefana Kard. Wyszyńskiego w Woli Rafałowskiej został doceniony przez Narodowy Bank Polski i znalazł się na liście stu najlepszych projektów na 100-lecie odzyskania przez Polskę niepodległości. Projekt „Mali Polacy - niepodlegli, przedsiębiorczy”, zakładał popularyzację największych polskich osiągnięć ekonomicznych i gospodarczych po odzyskaniu przez Polskę niepodległości. Konkurs został objęty honorowym patronatem Ministra Edukacji Narodowej. Jego założenia wpisały się w obchody „Roku dla Niepodległej”. Projekt otrzymał wsparcie finansowe Narodowego Banku Polskiego w wysokości 5000,00 zł. Całkowity koszt projektu to 8605,00zł.

Od 1 października br. nasza szkoła rozpoczęła realizację projektu w ramach, którego podjęła wiele działań. Jednym z nich były zajęcia warsztatowe dla nauczycieli organizowane przez Podkarpackie Centrum Doskonalenia w Rzeszowie na temat patriotyzmu gospodarczego i konkurencyjności polskiej gospodarki, reformy walutowej, czy powstania Banku Polskiego. Ich kontynuacją była

praca z uczniami. W każdej z klas przeprowadzone zostały zajęcia wychowawcze, których celem było przede wszystkim wyposażenie uczniów w wiedzę ekonomiczną, promowanie postaw przedsiębiorczych, podniesienie świadomości ekonomicznej dzieci na temat współczesnego pieniądza. Uczniowie dzięki tym zajęciom dowiedzieli się, czym jest pieniądz, jaką funkcję odgrywa. Rozmawialiśmy na temat oszczędzania, lokat bankowych i rachunków oszczędnościowych, młodzież poznawała postać Wojciecha Grabskiego.

Ciekawą formą promującą wiedzę na temat historii polskiego pieniądza oraz postaci bohaterów narodowych, których wizerunki zdobią znajdujące się współcześnie w obiegu banknoty w Polsce, były zajęcia edukacyjne w muzeum Okręgowym w Rzeszowie „Historia pieniądza polskiego”, w której brali udział nasi uczniowie. Dużą popularnością cieszyły się wystawy wypożyczone dzięki uprzejmości Instytutu Pamięci Narodowej oddział w Rzeszowie: „Młodzi a Niepodległa” oraz „Ojcowie Niepodległej”.

Ostatnim z zaplanowanych działań w ramach Projektu było przeprowadzenie w szkole konkursów: na projekt banknotu lub skarbonki oraz na plakat promujący przedsiębiorczość. Konkursy potwierdziły tylko, że ekonomia jest nauką dostępną również dla tych najmłodszych. Można z pełnym przekonaniem stwierdzić, że udział naszej szkoły w projekcie był cennym doświadczeniem dla wszystkich w nim uczestniczących.

7 listopada 2018 r. spotkaliśmy się wspólnie ze społecznością szkolną, zaproszonymi gośćmi ze środowiska lokalnego, by nie tylko móc podsumować projekt „My

Polacy – niepodlegli, przedsiębiorczy”, ale i również świętować 100 rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości. W tym dniu, uczniowie naszej szkoły zaprezentowali montaż słowno-muzyczny „Opowiedz nam Ojczyźno”, zachęcali do wspólnego śpiewu pieśni patriotycznych i legionowych. Podczas tej uroczystości podsumowano gminny Konkurs „Laurka dla Ojczyźny”, w której wzięły udział wszystkie szkoły z terenu gminy Chmielnik. Ostatnim elementem uroczystości był „Bal Niepodległościowy” - animatorzy zapraszali uczniów, zaproszonych gości do

Poloneza, a później do wspólnej zabawy przy muzyce. Chcielibyśmy, aby ten wyjątkowy dzień zapisał się w historii każdego ucznia naszej szkoły, jako pamiątka dla przyszłych pokoleń.

Poprzez realizację Projektu NBP "My Polacy-niepodlegli, przedsiębiorczy" stworzono społeczności szkolnej możliwość udziału w różnorodnych wydarzeniach kulturalnych, warsztatach, zajęciach edukacyjnych, dzięki którym poznali pojęcia i wydarzenia związane z polską historią, poczuciem tożsamości narodowej i wolności.

*Magdalena Bąk-Maruszak
nauczyciel SP im. Stefana Kard Wyszyńskiego
w Woli Rafałowskiej*

STO LAT TEMU ODZYSKALIŚMY NIEPODLEGŁOŚĆ! KOCHAMY CIĘ POLSKO !!!

Kulminacją obchodów setnej rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości była uroczystość szkolna zatytułowana „My Polacy - niepodlegli, przedsiębiorczy”, będącą twórczą realizacją przez naszą szkołę projektu grantowego Narodowego Banku Polskiego pod honorowym patronatem Ministerstwa Edukacji Narodowej. Ta patriotyczno-edukacyjna uroczystość zaangażowała całą społeczność szkolną, co dodatkowo wzmocniło wychowawczy charakter tego przedsięwzięcia. Otwierając to uroczyste spotkanie, Dyrektor Szkoły, Podstawowej im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Woli Rafałowskiej, mgr Halina DRAŹEK, przywołała słowa poety odwołujące się do odrodzonej po latach niewoli Polski, a następnie pozdrowiła zebranych i serdecznie przywitała przybyłych gości, m.in.: Wizytatora Kuratorium Oświaty w Rzeszowie, Przewodniczącą Rady Gminy Chmielnik, Zastępcę Wójta gminy Chmielnik, Przewodniczącą Stowarzyszenia Promocji Wsi Wola Rafałowska „Nasza Wola”. Serdeczne słowa powitania skierowała pani Dyrektor do delegacji szkół z terenu gminy, na czele z ich dyrektorami i reprezentacją uczniów, a także do przybyłych rodziców i miejscowej społeczności szkolnej - w tym uczniów występujących w programie artystycznym oraz ich opiekunów - nauczycieli. Pierwszą część uroczystości stanowiło widowisko słowno-muzyczne, na które złożyły się recytacje tekstów poetyckich i wspólne śpiewanie pieśni patriotycznych nawiązujących do setnej rocznicy odzyskania niepodległości. Dodatkową rangę tej części uroczystości o charakterze oficjalnym nadało wspólne odśpiewanie hymnu państwowego w asyście poczty sztandarowego szkoły. Po oficjalnym otwarciu dalszą część uroczystości poprowadziły uczennice klasy siódmej, zarazem liderki samorządu szkolnego. W tekstach poetyckich, recytowanych z pełną ekspresją i wyraźnym przejściem przez uczniów, usłyszeliśmy słowa o trudnej, ale i heroicznej przeszłości, a także o niezachwianej wierze w to, że odzyskanie niepodległości jest możliwe i nigdy z tego marzenia nie należy rezygnować. Co więcej - usłyszeliśmy płynące z ust poetów słowa o tym, że ofiara powstańców listopadowych i styczniowych, i wszystkich tych, którzy złożyli życie na ołtarzu ojczyzny, nie pójdzie na marne i wyda plon, którym będzie wypełnienie testamentu przodków przez następujące po nich pokolenia, podejmujące niezłomną walkę o odzyskanie niepodległości. Podsumowaniem tej części pełnej emocjonalnych uniesień było po trzykroć powtarzane pytanie „Czym dla Ciebie jest Polska?” adresowane do różnych grup odbiorców widowiska.

Usłyszeliśmy zróżnicowane odpowiedzi, zarazem piękne i przejmujące w swej formie i treści. Osobną wagę poświęcić trzeba warstwie muzycznej i tanecznej widowiska patriotycznego. Oprócz pieśni śpiewanych chóralnie przez uczniów naszej szkoły, jak chociażby Gaude Mater Poloniae, były i wykonane wspólnie przez ogół zebranych pieśni legionowe, w tym m.in. „Pierwsza Brygada”, „Rozkwitały pąki białych róż”. Istotnymi elementami tanecznymi, które podkreślały niepowtarzalny klimat i charakter widowiska był taniec z polską flagą w wykonaniu grupy dziewcząt z klasy siódmej, widowiskowy krakowiak w wykonaniu najmłodszych uczniów (klasy 0-1) ubranych w piękne krakowskie stroje, a także niesamowity, a przy tym energetyczny polonez w wykonaniu wszystkich obecnych – i społeczności szkolnej, i zaproszonych gości - sprawnie i z fantazją poprowadzony przez parę znakomitych i pięknie ubranych wodzirejów. Chciałoby się powiedzieć parafrazując słowa poety: „I ja tam byłem, i to zobaczyłem, a co zapamiętałem, to wam opisałem”.

Ale to nie koniec atrakcji towarzyszących tej jubileuszowej uroczystości. Kolejną z nich było podsumowanie gminnego konkursu na „Laurkę dla ojczyzny”, którego pomysłodawcą była nasza szkoła. Nagrody dla laureatów konkursu wręczyła pani dyrektor wspólnie z panią kierowniczką Gminnej Biblioteki Publicznej w Chmielniku, współorganizatorem konkursu. Spotkał się on z żywym zainteresowaniem społeczności szkolnych naszej gminy i stał się autentycznym wyrazem patriotycznego zaangażowania dzieci i młodzieży wyrażonego słowem i obrazem. Nie zabrakło podniosłych, ale i prostych słów zawierających bogaty ładunek emocji, podobnie można opisać elementy plastyczne prac konkursowych, w których oprócz symboli narodowych pojawiły się symbole walki o niepodległość czy wizerunki postaci uosabiających tę walkę, czy też ofiarnie i bezgranicznie służących tej sprawie.

„Dla Ciebie Polsko za mundurem młodzież sznurem” to tytuł wystawy związany z innym jubileuszowym projektem. Na wystawie mogliśmy zobaczyć fotografie uczniów naszej szkoły ubranych w stroje z czasów powstania warszawskiego. Ten projekt uświadamiał odbiorcom, a zwłaszcza młodzieży szkolnej, że wielu młodych Polaków, w tym także dzieci, czynnie angażowało się w walkę z hitlerowskim okupantem w czasie II wojny światowej i ginęło za ojczyznę, wierząc, że służą sprawie najważniejszej- wolnej w przyszłości i niepodległej Polsce.

Uzupełniała tę wystawę historyczna prezentacja poświęcona ojcom niepodległości, a opracowana przez Instytut Pamięci Narodowej.

Projekt „My Polacy – niepodlegli, przedsiębiorczy” oprócz widowiska słowno-muzycznego znalazł swój wyraz także w pracach przygotowanych przez uczniów. Jedną z nich były „Skarbonki”, które mogły zaimponować różnorodnością formy, niezwykłą pomysłowością i kolorystyką.

Drugą pracą o charakterze projektowym była prezentacja historii polskiego pieniądza oraz przybliżenie postaci Władysława Grabskiego, autora reformy walutowej w II Rzeczypospolitej. Całą uroczystość zamykał bal dla społeczności szkolnej, prowadzony przez pomysłodawcę wodzireja. W różnorodnych tańcach każdy miał okazję się sprawdzić i odreagować emocje towarzyszące uczniom tego dnia. Radosne podsumowanie najważniejszej szkolnej uroczystości dla uczczenia setnej rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości skłania do wielu historycznych refleksji. Pierwsza z nich to wielki szacunek dla tamtych pokoleń, które, mimo tak wielu różnic i różnych doświadczeń porozbiorowych, umiały się ponad podziałami porozumieć. Druga, godna szczególnego podkreślenia to wychowanie młodego pokolenia w duchu patriotycz-

nym, czego potwierdzeniem była postawa młodych Polaków w czasie II wojny światowej. I wreszcie trzecia - z poprzednią ściśle związana. Kształtowanie żarliwego patriotyzmu wśród pokolenia Kolumbów to duża (choć niewyłączna) zasługa pedagogów II Rzeczypospolitej, która była dostrzegana i doceniana nie tylko przez elity polityczne, ale i całe społeczeństwo. I ostatnia, do poprzedniej nawiązująca: dzisiejsze młode pokolenie jest również wychowywane w duchu patriotycznym przy pełnym zaangażowaniu pedagogów, czego potwierdzeniem są tegoroczne obchody odzyskania niepodległości przez Polskę, ale nie tylko. By jednak wychowanie patriotyczne miało tak istotny wpływ na kształtowanie postaw i charakterów młodego pokolenia jak kiedyś, potrzeba wsparcia tej pracy i działalności nauczycieli ze strony elit politycznych, społeczeństwa, a także wzmacniania autorytetu nauczyciela i jego pozycji społecznej. Bez tego trudno będzie w sposób powszechny i skuteczny kształtować patriotyczne postawy pokoleń, czy wpływać na kształtowanie ich charakterów. A pamiętać powinniśmy, że „Ojczyzna to wielki, zbiorowy obowiązek”, w realizacji którego wszyscy powinniśmy się nawzajem wspierać i uzupełniać.

Andrzej PIECZONKA
SP Wola RAFALOWSKA

DZIAŁANIA PRZEDSZKOLA Z OKAZJI ROCZNICY ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI

Owego września bieżącego roku,
Na samo wspomnienie,
Łza się kręci w oku
Zaczęliśmy projekt
Jakże piękny i śmiały,
„Piękna nasza Polska cała”
Przez Panią Ludmiłę jego pomysłodawczyni
tak pięknie nazwany.
Panie zerknęły, regulamin poczytały,
pomyślały sobie
„Każdemu zadaniu sprostamy.”

Aby wszystkim wkoło miło było
gazetkę patriotyczną,
skromną ale ładną dla oka się zrobiło.
To z niej o najważniejszych Polskich symbolach, historii-
Kim był Marszałek Piłsudski
dzieci się dowiedziały.
Zabawy ludowe- powiecie
Kolejny punkt i sprawa.
Takie rzeczy dla naszych przedszkolaków
sama zabawa.
Jaworowi ludzie, Moja Ulijanko i różne zabawy ludowe.
Nasze kochane dzieci,
zawsze do ich pokazania były gotowe.

Było też zadanie
„Z przepisu babci lub dziadka”
Ale to była nie lada gratka!
Dzieci z dorosłymi pierniki lepiły.
Piękne serca dla Ojczyzny
W bieli i czerwieni stworzyły
A przy tym się bardzo fajnie bawiły!
A dlaczego pierniki?
Bo to słodkie danie!

Od serc naszych malutkich dla Polski darowane.
Bo te nasze serca chociaż jeszcze malutkie
Sporo już wiedzą
o jej historii zmierzchłej smutnej.

Dlatego tak ważne, by od młodego człowieka,
Wpajać o Polsce o tym co było i może co nas czeka.
Być Przedsiębiorczym to nie proste zadanie.
Lecz udział w szkolnym projekcie,
który nas tego nauczy -
to było kolejne zadanie.
Krasnal Złotóweczka, dzielnie nam pomagał
Opowiadał o rewersie, awersie i o tym
Co Grabski w świecie naszego złotego powyrabiał.
Wiemy że mamy złotówkę oraz polskie banknoty,
A na każdym z nich siedzi dumny król Polski.
A tu Pani głosi, „Na podsumowanie ogłosimy konkurs-
Niech z rodzicami skarbonka powstanie.”
I się pojawiły domki, pudełeczka oraz świnki,
Twórczości nie było kresu i miary,
Dlatego wszyscy piękne nagrody wygrali.

A gdy wybiła odpowiednia data.
Cała szkoła bierze udział- bijemy rekord Polski!
Ba! Pewnie i świata!
Wszyscy na apel z klas powychodzili.
Gdy tylko wskazówki odpowiedni czas wybiły,
Wdech zaczerpnięty, pierś dumnie wypięta,
Drżą mury szkoły gdy hymnu dźwięk w ściany uderza.
I nie było wyjątku czy duży czy mały,
czy rodzic, czy uczeń, czy też nauczyciel.
Każdy słowa naszego hymnu zna wyśmienicie.
Było nas razem 126
Dla naszej Polski! Chwała i cześć!

No i jeszcze taniec
Do tego – ludowy!
Raz, dwa, trzy
I „krakowiak”
Taniec już gotowy.
Raz przechodzenie, za chwilę kółeczko.
I nóżka, kolanko za chwilę kaszeczka,
Wirują spódniczka, i skaczą kontusze,
Tak przedszkolaki ukazują swe kunszty.

„Święto Niepodległości”
Starsze klasy przedstawiły,
było dużo wierszy,
śpiewanych piosenek
Oraz marsz Pierwszej Brygady,
Taniec oficerów.
O naszej Ojczyźnie, losach Polski dużo mówiliśmy
A potem się wspólnie razem bawiliśmy.
Na zakończenie występu,
Gdy gości było wielu,
korowód Poloneza ruszył,
przez korytarz szkoły,
szedł tłum gości,
uczniów, piękny dumny
jakże kolorowy.

Koniec projektu,
w grudniu czas jest bliski,
Lecz dla nas wszystkich
na pewno się nie kończy,
Bo być patriotą to nie prosta sprawa.
Nie może się zakończyć na zwykłych działaniach.
W codziennym życiu,
nie tylko w szkole
Zarówno ten mały i ten duży człowiek
Wie czuje i rozumie co znaczy mieć Ojczyznę
Nie tylko pod stopami, ale w sercu na co dzień.

Monika Pondel

UROCZYSTOŚCI W SP W WOLI RAFAŁOWSKIEJ

Mikołajki

Pomimo braku białego puchu pojawił się 6 grudnia w naszej szkole ten długo oczekiwany gość. Dzieci się bardzo ucieszyły z tej niezwykłej wizyty. Podczas spotkania z Mikołajem, dzieci z oddziału zerowego oraz uczniowie z klas I-III zaśpiewali Mikołajowi piosenki, wyrecytowali wierszyki czy też musieli wykonać zadania od Świętego Mikołaja. Śmiechu i radości było wiele. Na twarzach widać było wielkie wzruszenie i zadowolenie. Po występach Mikołaj obdarował dzieci upominkami.

Andrzejki

29 listopad upłynął w naszej szkole pod hasłem wróżb i zabaw andrzejkowych. Już od rana, klasy najmłodszych uczniów zamieniły się w miejsce czarów i magii. Każdy uczestnik andrzejkowych szaleństw z niecierpliwością przekłubał papierowe serce, aby odczytać imię swojej sympatii, losował kręcił butelką, sprawdzał co wylosuje pod kubkiem. Katalog wróżb był obszerny i bogaty, a każdy pragnął wywróżyć sobie coś wyjątkowego. Dodatkową atrakcją była chatka baby Jagi, gdzie można było zaopatrzyć się w pieczone przez rodziców słodkie pierniczki. Popołudniu przyszedł czas na zabawę dla klas IV-VIII, która była połączona z otrzęsinami kl. IV. Ulubiona muzyka uczniów i dekoracje sprawiły, że wszyscy poczuli tę niezwykłą atmosferę i cudownie się bawili. Na dysko-

tece Andrzejkowej oczywiście nie zabrakło również wróżb przygotowanych przez starszych uczniów. Były one miłym przerwaniem w szalonej zabawie i cieszyły się ogromnym powodzeniem.

Wszystkich Świętych

Początek listopada kojarzy się nam ze świętem Wszystkich Świętych, z Dniem Zadusznym. W tych dniach udajemy się na cmentarze, by uczcić pamięć bliskich, znajomych, bezimiennych bohaterów, żołnierzy oraz ludzi zapomnianych. To czas zadumy i refleksji nad życiem, nad śmiercią i przemijaniem. To czas modlitwy za dusze zmarłych z naszych rodzin, a także tych, za których nikt się już nie modli. W naszej szkole listopadowa zaduma udzieliła się wszystkim, dorosłym i dzieciom dzięki Szkolnemu kołu Caritas pod opieką Pani Wiesławy Jacek Zawilo w krótkim a jakże pięknym występie artystycznym, który był połączony z wspomnieniem Jana Pawła II.

Dzień Edukacji Narodowej

W październiku odbyła się Uroczystość Pasowania na uczniów klasy pierwszej. To wydarzenie zawsze wzbudza wiele emocji zarówno wśród uczniów, nauczycieli, a także rodziców. Na ceremonię przybyli zaproszeni goście. Uroczystość pasowania uczniów klasy pierwszej rozpoczęła

się wystąpieniem dyrektor szkoły pani Halina Drażek, która powitała wszystkich zebranych i skierowała gorące słowa do pierwszoklasistów. Uczniowie klasy pierwszej przedstawili program artystyczny, w którym zaprezentowali swoje umiejętności recytatorskie i wokalne a następnie przystąpili do najważniejszego momentu jakim było pasowanie złożone przez dzieci uroczystego ślubowania na sztandar szkoły oraz pasowanie na uczniów, którego dokonała Pani dyrektor wraz z Wójtem Gminy Chmielnik. W ten sposób pierwszoklasiści zostali oficjalnie włączeni do grona uczniów Szkoły Podstawowej im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Woli Rafałowskiej. Na zakończenie wszyscy uczniowie otrzymali pamiątkowe dyplomy.

W dalszej części uczniowie klas starszych przedstawili, krótki program artystyczny związany z obchodami Dnia Edukacji Narodowej. Gdzie w piękny sposób opowiedzieli o tym czym jest edukacja oraz złożyli

życzenia wszystkim nauczycielom.

Monika Pondel

PLANETOBUS

W dniach 13-14 listopada bieżącego roku gościliśmy w naszej gminie pracowników Centrum Nauki Kopernik wraz z planetobusem. Organizatorem tego wydarzenia była Szkoła Podstawowa im. Stefana Kard. Wyszyńskiego w Woli Rafałowskiej. Planetobus stacjonował przez dwa dni w sali gimnastycznej Szkoły Podstawowej nr 1 im. por. Jana Bałdy w Chmielniku. W pokazach uczestniczyło 440 uczniów ze wszystkich placówek oświatowych gminy Chmielnik. Uczniowie mieli możliwość zobaczyć niebo pełne gwiazd, poznali najciekawsze konstelacje oraz inne obiekty astronomiczne. Mieli możliwość zobaczyć całą Drogę Mleczną, odwiedzić inne galaktyki, Międzynarodową Stację Kosmiczną, i dowiedzieć się co robią na niej astronauty. To wszystko dzięki projekcji wiernie odwzorowującej rzeczywistość. Planetarium dało możliwość doskonałej widoczności galaktyki i planet nawet w środku dnia. Dzięki temu uczniowie mogli oglądać liczne obiekty,

jak również wybrać się w daleki kosmos przez naszą galaktykę. Podróż po wszechświecie i galaktykach była dla uczniów wielką frajdą, a także zagłębieniem się w historię i prastare mity. Dzięki temu poznali i wzbogacili swoją wiedzę na temat kosmosu.

Dziękujemy

*Szkoła Podstawowa im. Stefana Kard. Wyszyńskiego
w Woli Rafałowskiej*

PRZYGOTOWANIA DO ŚWIĄT W SP W ZABRATÓWCE

Coroczne św. Bożego Narodzenia niosą ze sobą wiele radości i refleksji. Jest to najpiękniejszy i magiczny czas dla każdego. Warto więc odpowiednio się na to wielkie wydarzenie przygotować. Nasza szkoła, chcąc podkreślić wyjątkowość tej chwili, wzorem lat ubiegłych, zorganizowała świąteczne konkursy na własnoręcznie zrobiony stroik, szopkę bożonarodzeniową oraz kartkę świąteczną. Celem tych konkursów było poznawanie i kultywowanie tradycji obrzędowych Bożego Narodzenia oraz rozbudzenie wyobraźni u dzieci poprzez zastosowanie różnych technik plastycznych. Uczestnicy konkursów wykazali się dużym zaangażowaniem i inwencją twórczą. Prace na-

szych uczniów były bardzo ciekawe, z dużą dbałością o szczegóły.

Wszystkie ich wytwory wyeksponowano na wystawie w naszej placówce. Stroiki przyozdobiły stoły w trakcie szkolnej Wigilii, zaś zwycięskie szopki zostały wysłane na wojewódzki konkurs szopek bożonarodzeniowych do Rzeszowa. Laureaci otrzymali nagrody rzeczowe oraz

uwagi pozytywne. Wszystkim laureatom serdecznie gratulujemy.

W imieniu p. dyrektor Szkoły Podstawowej im. Orłąt Lwowskich z Zabratówki oraz całego grona pedagogicznego, z okazji nadchodzących świąt Bożego Narodzenia, życzymy czytelnikom mnóstwo wzruszeń przy wspólnej koleżdzie, nadziei, która nigdy nie gaśnie, a także zdrowia i błogosławieństwa Bożego.

Magdalena Gibala

W BIBLIOTECE NIE MUSI BYĆ CICHU.

15 lekcji bibliotecznych, 15 tematów dyskusyjnych, spotkanie autorskie. Łącznie, podczas tych zaplanowanych spotkań, bibliotekę odwiedziło około 225 dzieci w wieku od 4 do 11 lat. Spędziliśmy ze sobą ponad 25 godzin, omówiliśmy 10 ambitnych tekstów literackich. Tylko podczas tych zajęć, dzieci wypożyczyły ponad 300 książek.

Nie chciałam, żeby tekst o działalności bibliotecznej brzmiał, jak suche sprawozdanie. Trzeba jednak od czegoś zacząć, a liczby mówią same za siebie. Współpraca ze Szkołą Podstawową w Woli Rafałowskiej układała się w bieżącym roku, podobnie zresztą, jak w latach wcześniejszych, wyśmienicie. Dzięki zaangażowaniu Pań nauczycielek- Pani Ewy, Pani Moniki, Pani Wiesławy i Pani Agaty, czytelnictwo wśród dzieci w naszej miejscowości wciąż jest na dobrym poziomie. Oczywiście, szacunek też dla Rodziców, którzy pojawiają się tutaj ze swoimi pociechami systematycznie.

Szczególne miejsce na liście wytrwałych zajmuje klasa III, która dzięki Pani Ewie, trzeci już rok, systematycznie odwiedza bibliotekę publiczną, biorąc udział w zajęciach tematycznych. Czytaliśmy książki, robiliśmy plakaty, oglądaliśmy teatrzyk kamishibai, w oparciu o opowiadania różnych autorów rozmawialiśmy na wiele ciekawych tematów- o przyjaźni, plotce, o szczęściu i prawach dziecka, o wojnie i niepodległości, o wyprawach na księżyc i murze berlińskim, o współpracy i szacunku do innych, o niepełnosprawności, ale też o segregacji śmieci i recyklingu.

Przedszkolaki, pod opieką Pani Moniki, nie tylko robiły pierwsze kroki poznając biblioteczne zakamarki, nie tylko rozmawiały i słuchały bajek, ale też z wielkim zaciekawieniem tropiły ślady dinozaurów i odkrywały tajemnice archeologicznych wykopalisk i prehistorii.

Zdarzało nam się zamieniać bibliotekę w laboratorium chemiczne i poznawać życie małej i dorosłej Marii Curie-Skłodowskiej.

Czwartoklasiści zapoznali się z bibliotecznymi katalogami i poznali kilka fachowych terminów- sygnatura, karta katalogowa, księgozbiór podręczny, księga inwentarzowa. I już nic, co biblioteczne, nie jest im obce.

Od października przy naszej bibliotece działają też dwa, nowe, Dyskusyjne Kluby Książki - dla dzieci i młodzieży. Dla wszystkich starczy miejsca, więc serdecznie zapraszamy.

W bibliotece nie musi być cicho. W bibliotece ma być wesoło i przyjemnie, bo biblioteka jest miejscem spotkań. A gdzie spotkanie, tam ludzie, a gdzie ludzie, tam słychać gwar, rozmowy i śmiech. A dzieci mają tu swoje, wyjątkowe miejsce, bo dzięki nim, biblioteka tętni życiem.

Agnieszka Kołodziej
bibliotekarz z Woli Rafałowskiej

DKK ROSNĄ W SIŁĘ

DKK czyli Dyskusyjne Kluby Książki coraz śmiej wkraczają do naszych bibliotek. Działają na terenie całej Polski, a także za granicą. W bibliotekach publicznych Podkarpacia, w bieżącym roku działa 100 Dyskusyjnych Klubów Książki, 54 dla dorosłych osób i 46 dla dzieci i młodzieży. Jest to projekt Instytutu Książki realizowany przez WiMBP w Rzeszowie. Biblioteka Wojewódzka jest koordynatorem nadzorującym nasze działania. Udostępnia nam również książki potrzebne dla klubów.

Jesteśmy dumni, że w tej grupie mamy swój udział. DKK działają bowiem we wszystkich bibliotekach naszej gminy. I tak w Bibliotece Gminnej od 2017 roku działa klub dyskusyjny dla dzieci, w filii w Błędownej Tyczyń-

skiej dwa kluby: dla dzieci oraz młodzieży. Wspomnę, że klub dla młodzieży to nowy nabytek, ponieważ powstał w tym roku, natomiast wcześniejszy działa od 2016 r. W Woli Rafałowskiej również istnieje jeden klub dla dzieci i jeden dla młodzieży. Oba są nowe i działają od obecnego roku. No i oczywiście filia w Zabratówce. Tam są prowadzone trzy kluby: jeden dla dzieci oraz dwa dla młodzieży. Biblioteka w Zabratówce jako pierwsza w naszej gminie zaangażowała się w działalność DKK. Pierwszy klub powstał tam w 2012 r.

Z założenia do DKK należą osoby, które lubią czytać oraz chcą się spotykać i podyskutować o książce. Proszę mi wierzyć, że niektóre tytuły potrafią wywołać naprawdę spore emocje. I dobrze, bo dyskusje o takich właśnie książkach są najlepsze, najciekawsze. Powodują, że chcemy podzielić się swoją opinią, skonfrontować ją ze zdaniem innych osób. Często dyskusje są naprawdę gorące, a zdania na jakiś temat podzielone. Nie sposób zdecydować kto ma rację, ale też nie to jest naszym celem. Absolutnie nie oceniamy – my rozmawiamy, zastanawiamy się, dociekamy. Czasem klubowicze mówią, że nie mogli doczekać się spotkania, ponieważ już chcieli porozmawiać o książce którą właśnie przeczytali. A spotkania odbywają się zazwyczaj raz w miesiącu. My, jako moderatorki klubów dziecięcych i młodzieżowych wiemy, że na spotkaniach zawsze musi się dużo dziać. Dlatego oprócz dyskusji, która jest oczywistością, często wymyślamy różne zabawy, tańce itp. Można by powiedzieć, że jest to taki przerwany, aby się poruszać, nabrać nowej energii i świeżego spojrzenia. Innym elementem, który motywuje do przynależności do klubu są spotkania z autorami. Bądźmy szczerzy, rzadko mamy okazję poznać pisarza, którego książki bardzo lubimy, lub nawet takiego, którego nie znaliśmy, ale jego spotkanie zmotywowało nas do sięgnięcia po jego książki. Dyskusyjne Kluby Książki nam to umożliwiają. Każda z bibliotek gościła u siebie pisarza, z którym mogli się spotkać członkowie DKK oraz wszyscy chętni. Z racji tego, że prowadzimy DKK dla dzieci oraz

młodzieży, byli to autorzy, którzy piszą dla tych grup wiekowych. Odwiedzili nas m.in. Joanna Fabicka, Agnieszka Grzelak, Joanna Olech, Marta Fox, Grzegorz Kasdepke, Rafał Witek, Wojciech Wiślak czy Marcin Pałasz. Wszystkie te spotkania są miło wspomniane przez ich uczestników. Oprócz tego, że była możliwość poznania jakiegoś pisarza osobiście, to jeszcze można było z nim porozmawiać, zakupić książkę, poprosić o autograf czy zdjęcie. Wreszcie DKK jest to dobry sposób na spędzenie ze sobą czasu. Będąc członkami klubu dobrze się znamy i lubimy ze sobą przebywać. Zawsze też chętnie witamy nowe osoby. Im nas więcej to gorętsze dyskusje. A o to przecież chodzi.

Zachęcam wszystkich, którzy lubią książkę, na spotkania DKK. Wszelkie informacje można uzyskać w naszych bibliotekach. Zawsze chętnie przyjmujemy nowych członków. Jak już wcześniej wspomniałam nie ma u nas jeszcze klubów dla dorosłych. Może są chętni dorośli aby należeć do takiej grupy? Potrzeba tylko kilka osób i chęć do czytania oraz spotkań raz w miesiącu.

Zapraszamy do naszych klubów chętnych w każdym wieku.

*Agnieszka Wąsacz
Moderator DKK dla dzieci i młodzieży w Błędowej Tyczyńskiej*

MŁODZI DLA NIEPODLEGŁEJ

W przeddzień uroczystych obchodów 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości, na naszej lokalnej scenie w Centrum Promocji Dziedzictwa Kulturowego miał miejsce koncert na miarę koncertu jaki odbył się na Stadionie Narodowym. Tego wieczoru w muzyczną, sentymentalną podróż zabrali nas młodzi, którzy na tę okazję przygotowali kilkanaście utworów we własnej aranżacji. To był ich subiektywny wybór, czasami zaskakujący ale też niebanalny, bo dzięki temu zebrani wysłuchali utworów mniej znanych i poszerzyli swoją wiedzę o Polsce. Zaśpiewane przez młodych artystów piosenki odwoływały się do ważnych, niejednokrotnie tragicznych wydarzeń jakie zapisane są na kartach historii naszej Ojczyzny. Każdy z widzów wzruszał się przy czymś innym, ale największe oklaski zebrały takie utwory jak: „Biały krzyż”, „Ostatnia niedziela”, „Dwa serduszka, cztery oczy”, „Rozkwitały pąki białych róż”, „Ja to mam szczęście”. Występom wokalnemu towarzyszyła oprawa słowna, która miała dostarczyć wiedzy o konkretnym utworze, ale też przedstawić go w historycznym kontekście. Koncert

zakończyło wspólne, uroczyste odśpiewanie hymnu narodowego. To był niesamowity wieczór, który na długo pozostanie w naszej pamięci i będzie przypominał o tym jak ważnej chwili doczekaliśmy i jaka praca przed nami, aby to złe co miało miejsce nigdy się nie powtórzyło, a nasza Polska rosła w siłę. Jan Zamojski w XVI wieku wyrzekł takie słowa: „...takie będą Rzeczypospolite, jakie ich młodzieży chowanie...” Patrząc na młodzież, która

przygotowała koncert można powiedzieć, że Rzeczypospolita jest w bardzo dobrych rękach.

„Koncert o Niepodległej” powstał dzięki zaangażowaniu, talentowi i miłości do Ojczyzny następujących osób: Patrycji Malinowskiej, Patrycji Nawojskiej, Marcina Nizioła, Patryka Nazimka, Michała Chadama. O nagłośnienie zadbał Zbigniew Szela, oprawę słowną przygotowała Karolina Mrozek, a przepiękne zdjęcia wykonała Weronika Marciniak.

Oprac. Irena Szczepiek

PRZEMOC WOBEC OSÓB STARSZYCH

Starzenie się społeczeństwa powoduje zmianę relacji międzypokoleniowych w rodzinie, a także wpływa na pojawienie się zjawiska jakim jest dyskryminacja ze względu na wiek. Ponadto obecny kult młodości oraz duże tempo życia i zmian technologicznych sprawia, iż seniorzy często czują się zagubieni, pomijani w codziennym życiu, a przy tym często zaniedbani przez najbliższych¹. Seniorzy powinni mieć prawo do godnego, bezpiecznego i spokojnego życia, a zadaniem rodziny jest stworzenie takich warunków. Dobrze byłoby gdyby młodzi ludzie odnosili się z należyтым szacunkiem do starszych, zarówno w życiu publicznym jak i rodzinnym. Aby stanowili swego rodzaju drogowskaz we współczesności, która dla niejednego seniora jest zbyt trudna. Często jednak zdarza się, iż osoby starsze nie mogą liczyć na pomoc bliskich, co więcej doświadczają z ich strony zaniedbania i przemocy.

Częstym zjawiskiem dla każdego rodzaju przemocy w tym wobec osób starszych jest intencjonalność, która polega na nieprzypadkowym i zamierzonym działaniu polegającym na całkowitym podporządkowaniu i sprawowaniu kontroli nad osoba słabszą. Sprawcy przemocy dają sobie przyzwolenie do tego, by egzekwować wymyślone i narzucone przez siebie zasady życia w rodzinie, a każde złamanie lub niepodporządkowanie się do ustalonych reguł powoduje, iż sprawca wymierza wymyśloną przez siebie karę. Charakterystyczna dla przemocy jest również asymetria sił, która polega na tym, że sprawca jest silniejszy od osoby wobec, której skierowany jest akt przemocy. Dlatego też znacznie częściej ofiarami stają się dzieci, kobiety, osoby starsze, schorowane i niepełnosprawne. Sprawcy przemocy są przekonani o słuszności swoich czynów, dają sobie prawo do decydowania o wszystkich aspektach życia ofiary np. porach posiłków, ubieraniu się, doborze przyjaciół, na co powinny wydawane być pieniądze itp. Często dorosłe dzieci chcą w ten sposób decydować o wszystkim za starszych rodziców, którzy niekiedy są jeszcze dostatecznie sprawni intelektualnie i mogą sami podejmować różne decyzje². Rzadko zdarza się, aby sprawca stosował tylko jedną formę przemocy. Najczęściej wykorzystuje na przemian kilka jej form lub łączy je tak, by mieć wystarczającą kontrolę nad ofiarą.

Przemoc w rodzinie wobec osób starszych może przejawiać się jako: bicie, popychanie, szarpanie, kopanie, kępowanie ruchów itp. jest to przemoc fizyczna. Z kolei obrażanie, groźby, przeklinanie, szantażowanie, izolowanie, ośmieszanie itp. to przemoc psychiczna. Natomiast ograniczanie dostępu do środków finansowych bądź całkowite ich przywłaszczanie, okradanie, uniemożliwienie podjęcia pracy w celu zarobkowym lub niszczenie przedmiotów itp. jest przejawem przemocy ekonomicznej³. Kolejną formą przemocy, na którą najbardziej narażeni są seniorzy z racji wieku, a często też niepełnosprawności jest zaniedbanie. Wiąże się z niezaspokajaniem podstawowych potrzeb emocjonalnych, fizycznych i medycznych członka rodziny poprzez brak opieki lub niewłaściwe jej sprawowanie, narażanie na głód i chłód emocjonalny oraz pozostawienie w złych warunkach lokalowych i bytowych⁴.

Istnieją dwa rodzaje zaniedbania wobec osób starszych:

- zaniedbanie aktywne, występuje wówczas gdy opiekun w zamierzony sposób nie spełnia opieki lub potrzeb osoby starszej;
- zaniedbanie pasywne, zaobserwować można podczas gdy opiekun nie jest w stanie zapewnić należytej opieki lub nie potrafi z różnych powodów np. opiekun sam choruje, nie posiada umiejętności sprawowania opieki nad drugą osobą, nie ma wystarczających środków finansowych by zapewnić opiekę. Najogólniej ujmując przemoc w rodzinie wobec osób starszych to każde zamierzone działanie lub zaniechanie wobec osoby, mające na celu naruszenie praw bądź dóbr osobistych, narażając przy tym tą osobą na niebezpieczeństwo utraty zdrowia lub życia⁵.

Występuje wiele stereotypów na temat występowania przemocy w rodzinie wobec osób starszych, które niekorzystnie wpływają na sposób w jaki świadkowie i reszta społeczeństwa odnoszą się wobec ofiary. Osoba doznająca przemocy w rodzinie, która doświadczyła po raz pierwszy aktu agresji, często tłumaczy sytuację jako jednorazowy incydent, który w przyszłości z pewnością się nie powtórzy. Można spotkać się także ze stwierdzeniem, iż przemoc w rodzinie to sprawa rodzinna i nikt nie powinien być w takie zdarzenia wtajemniczany i angażowany. Ponadto często można usłyszeć, że tak dzieci traktują rodziców jak sami byli traktowani, czy też starsi ludzie częściej narzekają i skarżą się aby tylko zwrócić na siebie uwagę. Kolejne mity na temat zjawiska przemocy w rodzinie to twierdzenie, iż sprawca to osoba chora psychicznie bądź uzależniona od alkoholu oraz jeżeli ktoś jest bity to prawdopodobnie na to zasłużył lub zrobił coś złego.

Stwierdzenie, że gdyby ofiara bardziej się starała, wówczas nie dochodziłoby do przemocy jest również bardzo krzywdzącym usprawiedliwieniem dla takiego postępowania⁶.

Czynnikami ryzyka występowania przemocy wobec osób starszych są:

- wspólne zamieszkiwanie z rodziną;
- izolacja społeczna – seniorzy, którzy mają rzadszy kontakt z innymi częściej stają się ofiarami;
- zły stan zdrowia i niepełnosprawność – zmniejszają szanse na samodzielne poruszanie się poza domem, a tym samym szukanie pomocy;
- zaburzenia funkcji poznawczych u seniora – agresywne zachowania wobec opiekuna, spowodowane demencją mogą sprzyjać aktom przemocy;
- uzależnienie opiekuna lub jego choroba;
- zależność finansowa - sprawca zależny jest od zasobów finansowych i mieszkaniowych ofiary;
- stosowanie przemocy we wczesnych etapach małżeństwa, sprzyja występowaniu podobnych aktów w starszym wieku⁷.

Seniorzy, którzy są ofiarami przemocy, bardzo często nie wiedzą gdzie mogą szukać pomocy, ich niepełnosprawność nie pozwala im na samodzielne poruszanie się, a to powoduje izolację od świata zewnętrznego. Zdarza się, iż takie osoby instynktownie czują, że są niewłaściwie traktowane, jednak zarówno ofiara jak i sprawca mogą zupełnie inaczej postrzegać daną sytu-

ację. Ponadto osoby starsze boją się ujawnienia przykrych faktów z uwagi na duże prawdopodobieństwo nasilenia się przemocy. Również brak zaufania do instytucji pomocowych, nadzieja na poprawienie się stosunków rodzinnych, zależność od innych osób jak i wstyd przed znajomymi to kolejne powody, dla których seniorzy decydują się na nie ujawnienie tego przykrego zjawiska⁸.

Przemoc domowa boli w każdym wieku niezależnie od płci, statutu społecznego, wykształcenia czy też zasobów finansowych. Ludzie starsi nie powinni być spychani na margines życia społecznego z racji przeżytych lat. Natomiast sami rodzice powinni uczyć dzieci od najmłodszych lat szacunku, akceptacji wobec osób w podeszłym wieku, a także cierpliwości w niesieniu im pomocy.

Publikacja z cyklu artykułów edukacyjno-profilaktycznych powstałych w ramach Programu Ostonowego „WSPIERANIE JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W TWORZENIU SYSTEMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE” Edycja 2018 pt. „Od przedszkola do seniora - projekt łączący pokolenia” współfinansowanego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz Powiat Rzeszowski

1. D. Jaszczak-Kuźmińska, K. Michalska, Przemoc w rodzinie wobec osób starszych i niepełnosprawnych. Poradnik dla pracowników pierwszego kontaktu, Warszawa 2010, s. 7-8.
2. Tamże, s.9-10.
3. Tamże, s. 44-45.
4. L. Sochocka, J. Komeda-Kołecka, Zaniedbanie – (nie) świadomą formą przemocy wobec dziecka, „Medycyna Środowiskowa”, 1 (2014), s.83-89.
5. D. Jaszczak – Kuźmińska, K. Michalska, Przemoc w rodzinie wobec osób starszych i niepełnosprawnych. Poradnik dla pracowników pierwszego kontaktu, Warszawa 2010, s.46.
6. Podkarpacki Urząd Wojewódzki w Rzeszowie. Wydział Polityki Społecznej, Procedury postępowania interwencyjnego w sytuacjach kryzysowych, związanych z przemocą w rodzinie, materiały instruktażowe, zalecenia – dla osób realizujących te zadania, Rzeszów 2016.
7. D. Jaszczak – Kuźmińska, K. Michalska, Przemoc w rodzinie wobec osób starszych i niepełnosprawnych. Poradnik dla pracowników pierwszego kontaktu, Warszawa 2010, s. 51-52.
8. Tamże, s. 59-60.

Sylvia Michalik – pracownik socjalny
Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Górnicy

MIŚ, NAJUKOCHAŃSZA ZABAWKA JEST Z NAMI JUŻ 116 LAT

Miś, najukochańsza zabawka dzieci jest z nami już 116 lat. Jej posiadanie jest niezwykle ważne dla rozwoju emocjonalnego, dlatego Maluchy są często zasypywane różnymi maskotkami, ale tylko jedna z nich w efekcie staje się tą najważniejszą. Dzieci w ten sposób zyskują poczucie bezpieczeństwa i w tym małym pluszowym misiu mają wiernego przyjaciela, powiernika, towarzysza dziecięcych zabaw, przytulankę. Misie są zabierane na spacer, na obiadek, do lekarza i do łóżeczka. Czasami to miś pierwszy dowiaduje się o wszystkim co dla dziecka ważne, a nawet ociera łzy.

O tym jak bardzo dzieci lubią misie świadczyła frekwencja na „Balu u Misia”, który został w tym roku zorganizowany w Chmielniku przez bibliotekarki-animatorki. Misiowe urodziny świętowało z nami 164 dzieci, ale tę liczbę trzeba podwoić, bo każde dziecko przyniosło ze sobą ukochanego misia. Wstępem do zabawy było przedstawienie teatralne „Bajkowe przygody mojego misia” w wykonaniu grupy Edu-Artis. Na widowni zasiedli mali widzowie i ich pluszowi przyjaciele. Po zakończonym spektaklu każdy miał ochotę na wspólne zdjęcie z misiem-aktorem. Nie wszystkim się to udało, ale wszyscy mogli być na jednej grupowej fotografii. Po takim wstępie dzieci były gotowe na prawdziwy, taneczny bal. Tańcom i radości nie było końca, czasami trudno było dotrzymać kroku najlepszym balowym tancerzom, ale bardzo liczna grupa świetnie bawiła się na parkiecie uczestnicząc w zabawach animacyjnych, konkursach i tanecznej integracji. W prze-

rwie między jednym, a drugim maratonem tanecznym, odbyło się bardzo wyczekiwane przez dzieci wręczenie nagród w konkursie plastycznym. Konkurs na „Portret Misia” zgromadził 174 prace, wykonane z dużą pomysłowością i różnymi technikami. Komisja konkursowa miała bardzo trudne zadanie i ostatecznie wybrała 60 laureatów. Nagrody książkowe trafiły do 46 uczestników konkursu, natomiast zestawy upominkowe do 14. Na „Balu u Misia” nie mogło zabraknąć „małego co nieco” i oczywiście miódka, misiowego przysmaku, który tym razem był dodatkiem do herbaty. Dodatkową atrakcją dla dzieci było malowanie buziek, w które przez cały czas trwania zabawy tanecznej zaangażowani byli członkowie nieformalnej grupy Strefa Kultury Młodzieżowej. Młodzi tancerze i ich misie zmęczeni, ale radośni odtanńczyli ostatni taniec i razem ze swoimi pluszowymi przyjaciółmi wrócili do domów. Kolejne urodziny misia już za rok, ale może to nie będą jedynym tanecznym harce jakie mamy w zanadrzu dla najmłodszych. Bądźcie czujni!

Dziękujemy serdecznie wszystkim uczestnikom Konkursu Plastycznego „Portret Misia” i „Balu u Misia” za zaangażowanie, entuzjazm i energię jaką wnieśli do naszych wydarzeń.

Inicjatywa została zrealizowana w ramach zadania publicznego pt. Fundusz lokalny „Twoja przestrzeń” dofinansowanego ze środków Gminy Chmielnik, którego operatorem jest Fundacja Przestrzeń Lokalna.

Irena Szczepiek
Gminna Biblioteka Publiczna w Chmielniku

GOPS Chmielnik

ZMIANA WYSOKOŚCI ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chmielniku informuje, że **od miesiąca listopada 2018 roku** zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 31 lipca 2018 roku w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2018 roku poz. 1497), wysokość:

- **zasiłku dla opiekuna**, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, wynosi **620,00 zł miesięcznie**,

- zasiłku pielęgnacyjnego wynosi **184,42 zł miesięcznie**,
- **specjalnego zasiłku pielęgnacyjnego** wynosi **620,00 zł miesięcznie**.

Od dnia **1 listopada 2019 roku** wysokość zasiłku pielęgnacyjnego będzie wynosić **215,84 zł miesięcznie**.

Zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 listopada 2018 roku w sprawie kwoty świadczenia pielęgnacyjnego w roku 2019 (MP z 2018 roku poz. 1099) **wysokość świadczenia pielęgnacyjnego w roku 2019 wynosić będzie 1 583,00 zł**.

Maria Sroka

ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY

Zgodnie z art. 9d ust. 2 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2005 r. nr 180 poz. 1493 z późn. zmian.), w każdym przypadku, w którym zaistnieje podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie przedstawiciele:

- jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
- gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,
- Policji,
- oświaty,
- ochrony zdrowia,

zobowiązani są do wszczęcia Procedury „Niebieska Karta”.

Procedura „Niebieska Karta” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie.

Podjęcie odpowiednich działań nie wymaga zgody osoby, która jest dotknięta przemocą w rodzinie.

Do wszczęcia procedury wystarczy podejrzenie, że ktoś jest dotknięty przemocą w rodzinie.

Dokumentem wszczynającym procedurę i stwierdzającym podejrzenie występowania przemocy w rodzinie jest formularz „Niebieska Karta – A”, która jest wypełniana: niezwłocznie w obecności osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, jeśli stan zdrowia lub sytuacja zagrożenia to uniemożliwia to niezwłocznie, gdy będzie taka możliwość, jeśli nie ma możliwości rozmowy z tą osobą (np. nie zgadza się) również wszczyna się procedurę „Niebieska Karta”.

Jednocześnie z wypełnieniem formularza „Niebieska Karta – A” osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie przekazuje się formularz „Niebieska Karta – B”, podejmuje się działania interwencyjne we współpracy z pozostałymi służbami, zawiadamia się organy ścigania o możliwości popełnienia przestępstwa.

Formularz „Niebieska Karta – A” niezwłocznie (nie później niż w ciągu 7 dni) przekazuje się przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego.

Formularze „Niebieska Karta – C” i „Niebieska Karta D” są wypełniane przez członków Zespołu Interdyscyplinarnego bądź grupy roboczej.

Do pracy z konkretną rodziną powoływane są grupy robocze, w skład których wchodzi osoby bezpośrednio pracujące z rodziną lub znające jej sytuację.

Skład grup roboczych może zmieniać się w zależności od bieżącej sytuacji rodziny, potrzeb i działań. Grupy robocze pracują nie tylko z osobami doświadczającymi przemocy, ale i także z tymi, które podejrzane są o jej stosowanie.

Zakończenie procedury następuje jeśli przemoc ustała oraz został zrealizowany indywidualny plan pomocy lub w przypadku rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

Jeśli jesteś świadkiem przemocy w twoim otoczeniu, słyszysz awantury rodzinne, widzisz, że ktoś ma ślady pobicia, obserwujesz niedostateczną troskę o starsze osoby, niepełnosprawne, dzieci

- nie bądź obojętny
- okaż solidarność
- powiadom służby zajmujące się przeciwdziałaniem przemocy:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chmielniku tel. 17-22 96 603
- Komisariat Policji w Tyczynie tel. 17-23-02-997
- Niebieska Linia tel. 801-120-002
- Telefon alarmowy o charakterze informacyjno-koordynacyjnym (całodobowy) tel. 987
- Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka tel. 800-121-212
- Ogólnopolski Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży Fundacji „Dzieci Niczyje” tel. 116-111
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Górnicy tel. **518-736-839**

Elżbieta Korbecka

KARTA DUŻEJ RODZINY

Od 1 stycznia 2018 r. Karta Dużej Rodziny dostępna jest w dwóch formach: tradycyjnej (tj. plastikowej) i elektronicznej (tj. na urządzeniach mobilnych).

Członkowie rodzin wielodzietnych, którzy chcą otrzymać elektroniczną Kartę Dużej Rodziny powinni złożyć wniosek, podając dane osób, dla których wnioskuje o kartę elektroniczną wraz z numerem telefonu i adresem poczty elektronicznej, na które przyjdą dane autoryzacyjne do aplikacji. Po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku na adres poczty elektronicznej zostanie przesłany link oraz numer karty, a na podany numer telefonu SMS z hasłem do pierwszego logowania.

Przypomnimy, że członkowie rodzin wielodzietnych, którzy posiadają Kartę Dużej Rodziny w formie tradycyjnej i złożyli wnioski o przyznanie karty przed 1 stycznia 2018 r. mają możliwość zamówienia karty w formie elektronicznej bez opłat, jeżeli złożą wniosek o przyznanie karty elektronicznej do dnia 31 grudnia 2019 r.

Informuje się, że od 1 stycznia 2019 roku prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługiwać będzie członkowi rodziny wielodzietnej, przez którą rozumie się rodzinę w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej trzech dzieci bez względu na ich wiek.

Dorota Ziąja

Zdrowych, radosnych i spokojnych
Świąt Bożego Narodzenia
oraz błogosławieństwa Bożej Dzieciny
na każdy dzień nadchodzącego Nowego Roku
życzą
Kierownik oraz Pracownicy
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chmielniku

STOWARZYSZENIE

TO JUŻ 10 LAT DZIAŁALNOŚCI STOWARZYSZENIA PROMOCJI I ROZWOJU WSI WOLA RAFAŁOWSKA „NASZA WOLA”

Podsumowanie 10letniej działalności Stowarzyszenia odbyło się podczas uroczystości „SPOTKANIE Z NASZĄ MAŁĄ OJCZYZNĄ”, które odbyło się 24 listopada 2018 r. Przybyło wielu wspaniałych gości.

Uczniowie Szkoły Podstawowej im. Stefana Kar. Wyszyńskiego przedstawili zebrany program „Opowiedz nam Polsko”.

Jan Paweł II powiedział:
*Piękno tej ziemi skłania mnie do wołania
o jej zachowanie dla przyszłych pokoleń.
Jeśli kochacie tę ojczystą ziemię,
niech to wołanie nie pozostanie
bez odpowiedzi!*

Jako mieszkańcy Woli Rafałowskiej, a jednocześnie członkowie Stowarzyszenia staramy się te słowa wcielić w życie. Głównym naszym celem jest rozwój i promocja naszej wsi, zaspokojenie potrzeb kulturalnych, społecznych mieszkańców.

DZIAŁAMY DLA DOBRA LOKALNEJ SPOŁECZNOŚCI, NASZEJ WSI WOLI RAFAŁOWSKIEJ

Zbieramy, opracowujemy i wydajemy w postaci książek historię naszej miejscowości Woli Rafałowskiej:

Przystępując w 2008 r. do spisywania losów mieszkańców Woli Rafałowskiej, mieliśmy przekonanie i mamy je do dziś, że

jest to naszą powinnością, naszym obowiązkiem wobec przodków oraz następnych pokoleń. Dzięki tym książkom zostawiamy wiedzę o życiu wsi: jej historii, zwyczajach, tradycji i życiu codziennym mieszkańców.

Jesienią 2008 r. ogłosiliśmy konkurs na dzieło literackie i prace historyczną pt. „Ocalić od zapomnienia moją małą Ojczyznę” – nagrodzone wiersze i wszystkie nadesłane wspomnienia wydaliśmy w pokonkursowym tomiku „Z Mojej Małej Ojczyzny”. Druk sponsorowany był przez Firmę REWA.

W 2011 roku wydaliśmy drugą książkę „Z Mojej Małej Ojczyzny – Historia wsi życiem ludzi pisana”, która powstała z potrzeby ocalania od zapomnienia dziejów Woli Rafałowskiej. Powstała, aby utrwalić sylwetki Ludzi, którym wieś i jej mieszkańcy wiele zawdzięczają. Powstała także z potrzeby podzielenia się opowieścią o swoim życiu przez ludzi mieszkających z dala od miejsca swojego urodzenia, powracających tu myślami i sercem. Druk sponsorowany był przez Firmę REWA oraz Drukarnię Cyfrową ZAZ w Woli Rafałowskiej.

Trzecią książkę pod tym samym tytułem, tylko część II, oddaliśmy w Państwa ręce już 2012 roku. Zawiera ona kolejne wspomnienia ludzi m.in.: o działaczach społecznych, o zamordowanej za przechowywanie Żydów (Rozalii Socha), opisane są dzieje parafii w Woli oraz tradycje, obrzędy i prace polowe w Woli Rafałowskiej. Druk współfinansowany był przez UG Chmielnik

W 2015 r. wydaliśmy czwartą książkę która zawiera historię oświaty w Woli Rafałowskiej, słownik miejscowej gwary, galerię drewnianych domów, a także tradycje, obrzędy bożonarodzeniowe i wybrane epizody z życia ludzi. Druk finansowany był w ramach projektu FIO.

No i 2018 r. piąta, jubileuszowa, której druk współfinansowany był przez UG w Chmielniku. Książka „Z mojej małej Ojczyzny – historia wsi życiem ludzi pisana część IV” składa się z dwóch części, pierwsza to kilka rozdziałów o różnej tematy-

ce, zaś druga w całości mówi o historii Woli Rafałowskiej w XIX w.

Pierwszy rozdział „To już dziesięć lat działalności Stowarzyszenia Promocji i Rozwoju Wsi Wola Rafałowska „Nasza Wola” zawiera opis działalności Stowarzyszenia. Chcieliśmy przybliżyć Państwu to co udało nam się w okresie dziesięciu lat zrobić. Wybraliśmy naszym zdaniem najważniejsze działania, które zmieniały naszą szarą rzeczywistość. Opracowałam go wspólnie z kolegami.

Następne rozdziały: „Czesława Czarnota (1930-2017) – wspomnienie” oraz „Historia życia Stanisława i Edwarda Sroków” poświęciliśmy wspomnieniom o naszych nauczycielach.

Szkoła nauczycielem stoi, to powiedzenie znane od lat i jakże prawdziwe w naszym przypadku. Jako społeczeństwo Woli Rafałowskiej mieliśmy do szczęścia, że troje nauczycieli przez ponad 40 lat jak trzy filary „trzymały” naszą szkołę na bardzo wysokim poziomie. To Pani Czesława Czarnota (Szmyd), Pani Stanisława Sroka (Nowak) i Pan mgr Edward Sroka poświęcili najlepsze lata swojego życia na edukację, wychowanie dzieci i młodzieży, a w pierwszych latach swojej pracy także ludzi dorosłych. Brali również bardzo aktywny udział w życiu społecznym wsi. Można więc powiedzieć, iż to oni ukształtowali obraz społeczeństwa w Woli Rafałowskiej. Rozdziały o p. Czarnotowej opracowała córka Małgorzata Nowak przy współpracy wnuczki Agnieszki Kołodziej, a o swoich dziadkach opisały panie Ewa i Justyna Rejwer.

Rozdział „Wolańscy organiści” opracował pan Jan Niepokój na podstawie informacji uzyskanych dzięki uprzejmości rodzin poszczególnych organistów, a w przypadku pana Jana od niego samego. Przedstawione są tu sylwetki naszych wolańskich organistów od 1922 r. p. Michał Sawicki, Szczepan Panek, Władysław Nutowski, Kazimierz Gargała i Jan Murias. Opisany jest tu również największy i najdosłojniejszy instrument – jakim są organy. Pierwsze organy w naszym parafialnym kościele zagrały już około 17.00-ego roku, zmieniono je na nowe w 1893 r., a te służą do dziś.

Rozdział pt. „Wujek Romek” opisuje tragedię jednej z polskich rodzin na wschodzie. Z treści dowiadujemy się jak krucho i niepewne były losy ludzi w czasie wojny i po niej. Sprawdziło się tu powiedzenie, że czasem

szuka się bardzo daleko, a informacje są na wyciągnięcie ręki – w sąsiedniej wsi. Niestety autorzy dowiedzieli się o tym zbyt późno. Inspiracją do poszukiwań krewnego przez panów Zbigniewa Smyczka i Daniela Czarnotę było zdjęcie, które przedstawia Romana Bujaka podczas orki w Rzeszowicach k/Sokala na Wołyniu.

W drugiej części tej książki znajduje się publikacja zatytułowana „Życie mieszkańców Woli Rafałowskiej w XIX w. czyli co wyczytałem z ksiąg metrykalnych tutejszej parafii?” autorstwa pana Ryszarda Jesiołkiewicza. Zapoznając się z treścią tego opracowania możemy poznać wcześniejsze dzieje naszej wsi, uzyskać informację na temat dawnych jej mieszkańców, ich życia, obyczajów i pracy.

Znajdziemy tu również fragmenty map katastralnych Woli Rafałowskiej z czasów austriackich, rok 1850. Z analizy tych

map można uzyskać wiele informacji o ówczesnej infrastrukturze i wyglądzie wsi, a nawet o zamożności tutejszych rolników. Analiza Ksiąg metrykalnych: „Księgi urodzeń”; „Księgi małżeństw”; oraz „Księga zgonów” umożliwia poznanie życia swoich nawet bardzo odległych przodków.

Zacytuję słowa autora: „Mam nadzieję, iż do książki tej zajrzą młodzi czytelnicy i chociaż w części zmieni ona ich podejście do historii. Przeszają ją traktować jako coś, czego trzeba się nauczyć, bo ktoś zrobi sprawdzian, test lub egzamin, a poczują, że jest to sposób poznania życia swych, może nawet bardzo odległych, ale jednak, przodków.”

Składamy gorące podziękowania i gratulacje autorom i tym, którzy przyczynili się do powstania wszystkich książek. Ciągłe szukamy materiałów, zdjęć dotyczących losów ludzi i instytucji działających w naszej wsi, dlatego zwracamy się do Państwa z ogromną prośbą o pomoc w uzyskaniu kolejnych cennych, a może z pozoru błahych informacji, które moglibyśmy umieścić w kolejnej książce. Zdajemy sobie sprawę ile jest jeszcze do zrobienia w tej dziedzinie.

Kolejnym naszym działaniem jest prowadzenie Izby Tradycji. Członkowie Stowarzyszenia wyszukują stare przedmioty, które dawniej niezbędne były w gospodarstwie, dokumenty i zdjęcia związanych z życiem naszej wsi;

- w 2010 r. utworzyliśmy Kącik Regionalny, gdzie zgromadziliśmy pozyskane „skarby”.
- w 2012 r. – po adaptacji strychu utworzyliśmy Izbę Tradycji, jako miejsce ekspozycji przedmiotów, zdjęć i dokumentów mówiących o historii wsi oraz miejsce spotkań i warsztatów.
- rok 2016 – projekt „Izba Tradycji uczy, bawi, wychowuje” – zebrałiśmy od mieszkańców stare religijne obrazy,
- w 2017 r. dzięki projektowi „Ze Sztuką i Tradycją za pan brat”, środkom z Funduszu Sołeckiego oraz bardzo dużemu zaangażowaniu Członków Stowarzyszenia zaadoptowano kolejną część strychu i powstała tam Stała Galeria Starych Religijnych Obrazów.

Izba Tradycji z galerią obrazów jest miejscem pielęgnowania i pokazywania tradycji lokalnych, warsztatów, obcowania ze sztuką, integrującym i rozwijającym talenty mieszkańców w różnym wieku. Odnowione i zaprezentowane eksponaty są świadkami historii, zabytkami kultury materialnej, naszym dziedzictwem.

W Izbie Tradycji organizujemy Dni Otwarte oraz lekcje muzealne

Podajemy działania na rzecz dzieci, młodzieży, osób dorosłych, seniorów poprzez organizowanie spotkania i imprezy integrujących środowisko

Przy współpracy z Radą Sołecką, Ochotniczą Strażą Pożarną, Szkołą Podstawową i Biblioteką w Woli Rafałowskiej, na placu obok firmy REWA oraz Placu Arena zorganizowaliśmy 8 im-

prez plenerowych: festynów, pikników z okazji Dnia Dziecka, dożynek

Spotkanie Oplątkowe dla osób starszych, chorych, samotnych

Zapraszamy mieszkańców na spotkania Andrzejkowe, Świąteczno-Sylwestrowe i z okazji Dnia Kobiet

W latach 2009 – 2011 organizowaliśmy dla dzieci Ferie w Świątlicy. Odbył się wieczorek **taneczny dla młodzieży, Bal Karnawałowy dla Maluchów**, a w 2012 – zorganizowano i opłacono dla dzieci, młodzieży **pokazy naukowe – „Z fizyką na ty” – przez Radiolatorium.**

W latach 2008 -2010 organizowane były **Mikołajki dla najmłodszych**, od roku 2011 do 2017 **Mikołaj z Teatrem**, a w 2018 r. było to **Mikołajkowe spotkanie z muzyką.**

W 2009 r. udało się nam zaprosić na spotkania 2 ciekawe postacie: był to rodak, pan Franciszek Szydelko, i już św. pamięci Markiem Czarnota

Od roku 2008 organizujemy rajdy piesze „**Szlakiem Wolańskich Przysiółków**,” pragniemy, aby mieszkańcy, zwłaszcza najmłodszy, lepiej poznali swoją „Małą Ojczyznę”, jej historię (nazwy przysiółków), kapliczki na trasie rajdu. Chcemy popularyzować piesze wędrówki, aktywny wypoczynek na świeżym powietrzu, uwrażliwiać na piękno przyrody. **W ciągu 10 lat zorganizowaliśmy ich 8, w tym 2 o zasięgu gminnym.**

Organizujemy wycieczki dla mieszkańców, aby umożliwić im zwiedzanie różnych zakątków naszego regionu i Polski. Chcemy rozbudzić w nich zamiłowanie do wędrówek. Zorganizowaliśmy i uczestniczyliśmy z naszymi mieszkańcami w **15 wycieczkach.**

Od 2010 roku Stowarzyszenie „Nasza Wola” włączyło się w realizację ogólnopolskiego projektu „**Ogniska Patriotyzmu**” **dłatego 3-maja i 11 listopada.**

Przygotowujemy wystawy „Odkrywamy talenty i pasje mieszkańców Woli Rafałowskiej” Pierwsza wystawa to rok 2010, podobną zorganizowaliśmy również w 2014 roku, robimy je również przy każdej imprez plenerowych na Placu Arena – Dzień Dziecka, Dożynki, Święto Przedsiębiorczości.

Podczas 10-letniej działalności zorganizowaliśmy **szereg warsztatów** pozwalających mieszkańcom rozwinąć swoje predyspozycje, zainteresowania, zdolności.

Od 2008 r. zrealizowaliśmy 18 projektów. Dzięki nim mogliśmy wychodzić naprzeciw oczekiwaniom społecznym i stworzyć mieszkańcom ciekawą ofertę spędzenia czasu wolnego, rozwoju ich pasji i zainteresowań.

1) W ramach zadań publicznych z Urzędu Gminy w Chmielniku

Od 2013 – 2018 realizujemy zadanie „Rozwój form pracy z dziećmi i młodzieżą z terenu Gminy Chmielnik” w ramach którego organizowano rajdy, pikniki rodzinne z okazji Dnia Dziecka, warsztaty artystyczne, garncarskie, cyrkowe, spotkania z teatrem dla dzieci, w ostatnim Gminnym Rajdzie Pieszym dla Niepodległej – wzięło w nim udział 150 osób

- 2) W ramach dotacji z Programu „Działaj Lokalnie” Polsko-Amerykańskiej- Fundacji Wolności realizowanego przez Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce i Ośrodek Działaj Lokalny Fundację Generator Inspiracji od 2012 r. zrealizowaliśmy 6 projektów
 - 2012 r. „Izba Tradycji - łączy pokolenia”
 - 2013 r. Projekt „Od kłóska do kiczki”
 - 2014 r. „AKTA w DL” (Aktywni, Kreatywni, Twórczy Amatorzy w Domu Ludowym)
 - 2015 r. „Rusz głowa i mięśniami”
 - 2016 r. „Izba Tradycji uczy, bawi, wychowuje”
 - 2017 r. „Ze Sztuką i Tradycją za pan brat”
- 3) W ramach Programu FIO 2015, współfinansowanego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej zrealizowaliśmy projekt „**NASZA WOLA - Historia wsi życiem ludzi pisana**”. Zorganizowano: Dożynki wiejskie, wystawę zdjęć drewnianej zabudowy wsi Wola Rafałowska, wycieczkę dla mieszkańców do Kopalni Soli w Bochni, wystawę „Dawna sala lekcyjna” oraz przeprowadzono 3 lekcje muzealne, odbyła się dwudniowa wizyta studyjna w Bieszczady, prezentacja obrzędów związanych z dożynkami i Świętami Bożego Narodzenia - zaprezentowano szopkę. Wydano książkę „Z mojej małej Ojczyzny – historia wsi życiem ludzi pisana” cz. 3, Zakupiono materiał i uszyto stroje dla zespołu ludowego, gabloty do Izby Tradycji, zmodernizowano kuchnię, pozyskano składaną podłogę do tańca.

- 4) W ramach Podkarpackich Inicjatyw Lokalnych:
 - a) w 2017 r. Stowarzyszenie użyczyło osobowości prawnej grupie nieformalnej **MŁODZI NIESPOKOJNI**, która zrealizowała projekt „Plac Arena miejscem aktywnego wypoczynku na świeżym powietrzu!” W ramach projektu odbył się Rajd Pieszy „Szlakiem Wolańskich Przysiółków”, przebudowano boisko do piłki plażowej na placu Arena, młodzież prowadziła z dziećmi zajęcia, odbył się Turniej Gminny w Piłce Plażowej o Puchar Stowarzyszenia „Nasza Wola.
 - b) w 2018 r. ponownie użyczyło osobowości prawnej Grupie Nieformalnej „Sami Sobie”, która zrealizowała inicjatywę „Zauważ mnie, żyję obok ciebie” skierowaną do członków Stowarzyszenia oraz seniorów. Uczestnicy projektu wzięli udział w: wyjeździe do Zalipia – malowanej wsi i na baseny mineralne z leczniczą wodą siarkową do Solca Zdroju. Odbyło się spotkanie z autorem opracowania „Historia Wsi Wola Rafałowska w XIX wieku”. Brałszy udział w Filharmonii Rzeszowskiej, w koncercie „Na Cygańską nutę”, w wy-

konaniu Teatru Operetki Kijowskiej. Zwiedziliśmy Muzeum Polaków Ratujących Żydów podczas II Wojny Światowej im. Ratujących w Markowej, odbyły się warsztaty kulinarne „Nie smażone, a pieczone”.

- 5) W ramach Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2017-2020

W roku 2016 Stowarzyszenie jako jeden z partnerów Rady Sołectkiej realizowało projekt „Promocja Przedsiębiorczości Sołectwa Wola Rafałowska” dofinansowany z Urzędu Marszałkowskiego w ramach Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2017-2020, a także z Urzędu Gminy Chmielnik. Celem tego projektu było kreowanie przedsiębiorczości, aktywności, rozwijanie tożsamości, budowanie wizerunku naszej wioski jako przedsiębiorczej, aktywnej, integrującej się i kulturowo bogatej.

Wykonano i zainstalowano na Placu „Arena” dużą mapę sołectwa z zaznaczonymi miejscami prowadzenia działalności gospodarczej, rolniczej i kulturowej oraz wybudowano dwie oazy: oazę przedsiębiorczości i oazę kulturową, zorganizowano na Placu Arena Festyn Święto Przedsiębiorczości,

Stowarzyszenie „Nasza Wola” jest Organizacją Pożytku Publicznego co umożliwia nam pozyskiwania darowizny z tytułu 1% podatku. Wystarczy w zeznaniu podatkowym wpisać KRS 0000307811. Przekazane pieniądze pomagają

nam realizować cele statutowe, umożliwiły nam zabezpieczenie wkładów własnych przy realizacji opisanych projektów. Pozwoliły na dofinansowanie rehabilitacji chorych dzieci z naszej wsi. Środki przekazywane są zgodnie z życzeniem podatników.

Organizujemy również zbiórki publiczne dla osób potrzebujących: pogorzalców, chorych dzieci oraz zbiórki na urządzenie Placu Arena.

- Od 2008 r. bierzemy udział w Akcji „Nakrętka” – zebrane nakrętki przekazujemy do Hospicjum w Rzeszowie.

Dom Ludowy oraz Plac Arena w Woli Rafałowskiej to nasze dobro wspólne.

Stowarzyszenie od momentu powstania dąży do poprawy infrastruktury w obu tych miejscach. Wykonaliśmy społecznie szereg prac poprawiających ich funkcjonalność i estetykę:

- dokonano powiększenia Świątlicy,
- zagospodarowano kącik kuchenny w Świątlicy,
- przy udziale środków z Funduszu Sołectkiego przeprowadzono w 2012r. adaptację poddasza – utworzono i powiększono Izbę Tradycji, a w 2017 r. adaptację drugiej strony poddasza, powstała stała Galeria Obrazów,
- zaadoptowano pomieszczenie na poddaszu, na kuchnię,
- w piwnicy zaadaptowano pomieszczenie w na siłownię.

Chcemy, aby **Dom Ludowy** odzyskał rolę aktywnego ośrodka integracji i działalności kulturalno-oświatowej społeczności wiejskiej.

Plac Arena

Bardzo ważne jest, aby we wsi istniało zaplecze do organizacji festynów, dożynek i innych imprez plenerowych. Taką funkcję pełni Plac Arena. Plac ten jednak wymaga szeregu inwestycji - zadaszony sceny, siłowni na świeżym powietrzu, zbudowania placu zabaw, grzybka grillowego. Wymaga także zamontowania ogrodzenia, urządzenia sanitarnego.

W 2015 r. dzięki dotacji otrzymanej przez Stowarzyszenie „Nasza Wola” z FIO, zbiorce publicznej prowadzonej przez nas pn. „Urządzamy Plac Arena” oraz darowizny od ks. Proboszcza w postaci żerdzi i społecznej pracy członków Stow. i Rady Sołectkiej udało się wybudować prowizoryczną scenę, podłogę do tańca. Kwoty uzyskane ze zbiórki publicznej pozwoliły na dofinansowanie składanej podłogi do tańca, zakupu piasku przy przebudowie boiska. Umożliwiły również zakup składanych stolików, przygotowanie placu oraz zakup i montaż blaszaka (pomieszczenia gospodarczego), malowanie blatów podłogi do

tańca i dofinansowanie uroczystości tam organizowanych. Należy w tym miejscu podziękować wszystkim osobom, które tak bardzo angażowały się w przygotowywanie imprez plenerowych. Trzeba było dużo samozaparcia i siły, aby ułożyć podłogę, przykryć, a po imprezie zdemontować i zabezpieczyć. **Mamy nadzieję, że wreszcie na Placu Arena stanie wiata taneczno-widowiskowa, na której w każdej chwili będzie można zorganizować imprezę. Jest to jedyna sprawa, której w tych 10 latach nie udało nam się dokonać, ale to nie zależało od nas.**

Chcąc dobrze realizować cele statutowe członkowie Stowarzyszenia uczestniczyli w różnego rodzaju kursach, szkoleniach i wyjazdach studyjnych podnosząc swoje umiejętności i kwalifikacje

Stowarzyszenie brało w III edycji konkursu o Nagrodę Marszałka Województwa Podkarpackiego - „NGO Wysokich Lotów”, dla najlepszych organizacji pozarządowych mających siedzibę i prowadzących działalności pożytku publicznego na terenie województwa podkarpackiego. Zostało wyróżnione w kategorii „Nauka, edukacja, sport i środowisko”. Otrzymało statuetkę oraz vouchery o wartości tysiąca złotych.

Współpracujemy z mediami:

- Od roku 2010 w Radio Rzeszów można było kilkakrotnie usłyszeć o działalności Stowarzyszenia w programach - Podkarpackie Pozarządowe oraz Okolice Kultury, Ślady Pegaza. Pani Bernadetta Szczypta, redaktor Polskiego Radia Rzeszów była częstym gościem w Izbie Tradycji, realizowała tu reportaże, które emitowane były na antenie.
- **Naszą Galerię** w lutym odwiedziła ekipa TVP Rzeszów. Nagrany przez panią Annę Tomczyk materiał został wyemitowany na antenie telewizji regionalnej w dniu 23.02.2018 r., a 26 lutego został pokazany również na antenie ogólnopolskiej w Teleexpresie Extra. Został zatytułowany „Ze starych strychów do Izby Tradycji”.

- **Audycje radiowe** o naszym Stowarzyszeniu oraz o oleodrukach można było usłyszeć w Katolickim Radio Via - 5 oraz 12 lipca 2018 r. w programach Podkarpacki przegląd kulturalny i Radiowa galeria malarstwa polskiego. Audycje opracowała pani redaktor Urszula Kluz przy współpracy pana Jacka Kawałka.

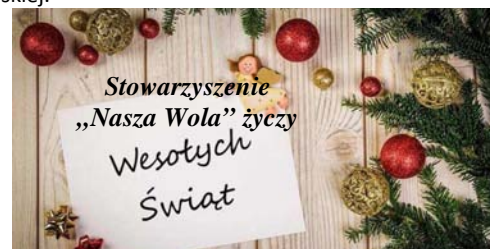
- **Współpracujemy** z Pismem Samorządu Terytorialnego w Chmielniku, redakcją Kwartalnika Wieść Gminna. Systematycznie opisujemy swoją działalność, aby poinformować o niej mieszkańców naszej gminy.

Stowarzyszenie współpracuje z organizacjami, instytucjami i firmami co pomaga nam w realizacji poszczególnych przedsięwzięć.

Nie udało by się tego wszystkiego zrobić, bez zaangażowania członków Stowarzyszenia, wolontariuszy oraz pozyskiwania środków zewnętrznych.

Za współpracę oraz wspieranie naszych wspólnych inicjatyw, przedsięwzięć, tak potrzebnych w naszej miejscowości w imieniu Stowarzyszenia serdecznie dziękujemy.

Naszym życzeniem jest, aby w działaniach i organizowanych uroczystościach uczestniczyło coraz więcej mieszkańców. Mamy nadzieję, że po zapoznaniu się z naszą działalnością znajdą się chętni, którzy zechcą do nas dołączyć. Zapraszamy do wstępowania w nasze szeregi i pracy dla dobra naszej „Małej Ojczyzny” Woli Rafałowskiej.

Danuta Szajna

Ochotnicza Straż Pożarna

EWAKUACJA DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ W CHMIELNIKU - ĆWICZENIA

Zgodnie z przepisami prawnymi dotyczącymi ochrony przeciwpożarowej budynków właściciel lub zarządca obiektu użyteczności publicznej powinien, co pewien czas przeprowadzać praktyczne sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji z całego obiektu. Dyrekcja Dom Pomocy Społecznej Caritas im. św. Ojca Pio wraz Zarządem Gminnym ZOSP RP w Chmielniku wspólnie zorganizowały ćwiczenia, których założeniem było realne sprawdzenie możliwości przeprowadzenia ewakuacji mieszkańców placówki.

Ćwiczenia odbyły się we wtorek 20 listopada. Celem przedsięwzięcia było doskonalenie procedury prowadzenia ewakuacji z budynku użyteczności publicznej, sprawdzenia skuteczności sposobu alarmowania o zagrożeniu oraz powiadamiania o konieczności ewakuacji, sprawdzenia obowiązujących procedur i przeszkolenia personelu placówki, sprawdzenia czasu potrzebnego na opuszczenie obiektu przez wszystkie osoby w nim przebywające, sprawdzenie przygotowania służb ratowniczych do podejmowania tego typu akcji. Równie duże znaczenie dla strażaków miało się zapoznanie się z drogami ewakuacyjnymi w budynku, rozmieszczeniem pomieszczeń z uwzględnieniem przechowywania materiałów łatwopalnych oraz wyposażenia mogących powodować zagrożenie dla mieszkańców.

Scenariusz ćwiczeń zakładał, że w jednym pomieszczeniu domu pomocy powstał pożar, czego efektem było

silne zadymienie całego budynku. Pod czujnym okiem dyrekcji placówki, pracownicy placówki przy pomocy przybyłych na miejsce strażaków przeprowadzili sprawną ewakuację osób znajdujących się w zagrożonym terenie. Przed ratownikami postawiono zadania odnalezienia i bezpiecznego ewakuowania osób, które nie opuściły obiektu po ogłoszeniu alarmu, ustalenia co i gdzie się pali oraz skutecznego przeprowadzenia akcji gaśniczej. Dodatkową trudnością postawioną przed ratownikami była konieczność ewakuowania „osób poszkodowanych” za pomocą podnośnika strażackiego.

Ćwiczenia przebiegły zgodnie z przyjętymi założeniami. Ewakuacja została przeprowadzona sprawnie, a zastępy strażaków biorące udział w akcji dobrze wywiązywały się z postawionych zadań. W manewrach wzięły udział zastępy z jednostek OSP Błędowa Tyczyńska – Krzywa, OSP Chmielnik, OSP Wola Rafałowska, OSP Zabratówka i zastęp z jednostki PSP w Rzeszowie.

Marek Czarnota

Wieść Gminna z Chmielnika (rejestracja z dnia 18 lutego 1997 r. postanowieniem Sądu Wojewódzkiego w Rzeszowie Wydział I Cywilny na wniosek Urzędu Gminy w Chmielniku) – redaguje kolegium: Krzysztof Grad, Magdalena Wdowik-Reczek, Beata Wojnarowicz-Hondz. Skład i tamanie Adam Antosz. Druk: Urząd Gminy Chmielnik. Nakład: 400 egz.

Wydawca zastrzega sobie prawo skracania i adiustowania publikowanych tekstów oraz korespondencji, a także opatrywania ich własnymi tytułami. Wydawca nie zwraca nie zamówionych materiałów i nie odpowiada za treść ogłoszeń. Poglądy wyrażane w artykułach są poglądami ich autorów, a nie wydawcy.